

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysjuridiikka

Jari Kononen

Kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi

Case: Raskaankalustonhuolto yritys X

Opinnäytetyö 2018

Tiivistelmä

Jari Kononen

Kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi, Case: raskaankalustonhuolto yritys X

43 sivua, 2 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutusohjelma, Lappeenranta

Yritysjuridiikka

Opinnäytetyö 2018

Ohjaajat: lehtori Timo Hynynen, Saimaan ammattikorkeakoulu, työelämäneustaja toimeksiantajayrityksestä X

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä toimeksiantajayrityksessä. Työssä tutkittiin kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön verotusta, juridisia vastuita ja velvoitteita sekä tarkasteltavien yhtiömuotojen eroja. Työssä tarkasteltiin yhtiömuotojen erilaisuuksia ja näiden erilaisuuksien hyötyjä sekä haittoja. Työn tarkoituksena oli tuoda toimeksiantajayrittäjälle selkeä kuva yrityksen tilanteesta ja siitä, kannattaako yhtiömuotoa muuttaa verotuksellisesta tai juridisesta näkökulmasta. Työssä on tuotu oleellisia tietoja graafisessa muodossa, joka helpottaa lukijaa sisäistämään tekstissä kerrotut asiat. Opinnäytetyön seurauksena toimeksiantajayritys sai käyttöönsä laskelmat eri yhtiömuotojen verorasituksesta sekä muistilistan yhtiömuodon muutoksen eteenpäin viemisessä.

Opinnäytetyö on kirjoitettu kirjoitushetkellä voimassa olevan lainsäädännön mukaan. Työssä on käytetty voimassa olevan lainsäädännön lisäksi useita eri yhtiöoikeudellisia ja taloushallinnon kirjoja sekä erilaisia internetlähteitä. Yrityksen omistajaa on haastateltu puolistrukturoidulla teemahaastattelulla. Työn alkuvaiheessa kerrotaan perustiedot kommandiittiyhtiöstä ja osakeyhtiöstä. Perustiedot sisältävät teoriaa yrityksen juridisista velvoitteista, perustamisesta sekä tietoja yhtiömuodoista yleisellä tasolla. Työssä kerrotaan myös yhtiömuotojen verotuksesta ja niiden eroista sekä taulukon avulla verrattu millä tavalla tarkasteltavana olevat yhtiömuodot eroavat toisistaan. Työssä on tarkasteltu yrityksen taloudellista tilaa ja arviota tilikauden tuloksesta ja näiden tietojen perusteella arvioitu yhtiömuodon järkevyyttä. Työn lopussa on pohdittu, onko yhtiömuodon muutos järkevää. Muutoksen järkevyyttä on arvioitu laskelmien ja juridisten vastuiden perusteella.

Työstä saadut laskelmat tukivat yhtiömuodon muutosta seuraavasta toimintavuodesta alkaen. Ensimmäisenä vuotena yhtiömuotojen välille ei syntynyt merkittävää verotuksellista eroa. Toisesta toimintavuodesta alkaen verotuksellinen ero on jo huomattavaa, lisäksi yhtiömuodon muutosta puoltavat juridiset asiat. Osakeyhtiömuodossa yrityksen kehittäminen ja riskin ottaminen on yrittäjän kannalta mielekkäämpää ja turvallisempaa. Opinnäytetyö tukee ajatusta yhtiömuodon muutoksesta, mikäli arvioidut liikevoitot seuraavina vuosina täyttyvät. Mikäli liikevoitot ylittyvät arvioista, yhtiömuodon muutos kannattaa entistä selkeämmin.

Asiasanat: yhtiömuodon muutos, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö

Abstract

Jari Kononen

From a limited partnership to a limited liability company, Case: a heavy-duty service company X, 43 pages, 2 appendices

Saimaa University of Applied Sciences, Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Business Law

Bachelor's Thesis 2018

Instructor: Senior Lecturer Timo Hynynen, Saimaa University of Applied Sciences, Company representative X

The purpose of this thesis was to study the rationality of the business entity change in the client company. The study examined taxation, legal responsibilities and obligations of a limited partnership and a limited liability company and also the differences between these two forms of companies. The benefits and disadvantages of these differences were also under consideration. The purpose of the thesis was to create a clear picture to the client company about their company's situation and whether it is profitable or not to change the business entity from a tax or legal point of view. The study provides graphical representation of the most important topics in order to help reader fully understand things mentioned in the text. As a result of the thesis work, the client company received calculations about the tax burden of different business entities and also a checklist about things to remember when changing company's business entity.

The thesis was written by the legislation in force in the time of writing. In addition to the current legislation, several different company law and financial administration books and various internet sources have been used as references in this thesis. The owner of the client company has been interviewed with semi-structured interviews with a framework of themes. At the beginning of the work, a reader will be informed about the basics of a limited partnership and a limited liability company. Basic information includes theory of company's legal obligations, establishment and also general information about two business entities under consideration. The work also explains the taxation of the different business entities and provides a matrix about differences between limited partnership and limited liability company. The work has been considering client company's financial condition and an estimation about net annual income. In the end of the work, it has been considered whether the change in the company's business entity is reasonable or not. The reasonableness of the change has been assessed on the basis of calculations and legal responsibilities.

The calculations from the work supported the change business entity of company starting from the next year of activity. From the second year of activity, the difference in taxation is already significant. Changing the business entity can be also recommended from the legal point of view. In the limited liability company, carrying out the risks and the development of the company is much more reasonable and safer for the entrepreneur.

Keywords: Change in business entity, limited partnership, limited liability company

Sisällys

1	Johdanto	5
1.1	Opinnäytetyön tarkoitus	6
1.2	Opinnäytetyön toteutus	6
2	Kommandiittiyhtiö	7
2.1	Kommandiittiyhtiön perustaminen	8
2.2	Vastuut ja oikeustoimikelpoisuus	8
2.3	Varojen jakaminen	9
3	Osakeyhtiö	10
3.1	Osakeyhtiön perustaminen	10
3.2	Vastuut ja oikeustoimikelpoisuus	11
3.3	Varojen jakaminen	12
3.4	Peitelly osingonjako	13
4	Yhtiömuotojen verokohtelu	14
4.1	Kommandiittiyhtiön verokohtelu	15
4.1.1	Verotus	16
4.1.2	Hyödyt ja haitat	18
4.2	Osakeyhtiön verokohtelu	19
4.2.1	Verotus	20
4.2.2	Hyödyt ja haitat	21
5	Yhtiömuodon muutos toimeksiantajayrityksessä	22
5.1	Yhtiömuodon muutos	25
5.2	Tulokset	27
6	Tulosten analysointi	31
6.1	Mitä hyötyjä muutoksesta seuraa	32
6.2	Mitä haittoja muutoksesta seuraa	33
6.3	Yhtiömuodon muutoksen järkevyys CASE-yrityksessä	33
7	Pohdinta	34
7.1	Tutkimustulokset	35
7.2	Hyödynnettävyys	36
7.3	Kehittämiskohteet ja jatkotutkimusaiheet	37
	Kuvat	38
	Taulukot	38
	Lähteet	39

Liitteet

Liite 1 Muistilista yhtiömuodon muutokseen

Liite 2 Teemahaastattelun kysymykset

1 Johdanto

Opinnäytetyö tehdään korjaamoalan yritykselle tilaustyönä. Kyseinen yritys on vuonna 2017 toimintansa aloittanut raskaankaluston huoltoon erikoistunut kommandiittiyhtiö. Toimin itse kommandiittiyhtiössä äänettömänä yhtiömiehenä pienellä rahallisella panoksella. Yrityksessä työskentelee tällä hetkellä yrityksen perustaja yksinään, mutta hänellä on ollut palveluksessa joitakin satunaisia keikkatyöntekijöitä. Nyt yrittäjä on siinä vaiheessa liiketoimintaa, että liikevaihto on noussut suunniteltua enemmän. Yritystoiminta on ylittänyt moninkertaisesti yrittäjän odotukset ja yrityksellä on jopa ylitarjontaa. Yrittäjä etsii tällä hetkellä jo useampaa raskaankaluston asentajaa, jotta yritys voi tulevaisuudessa palvella asiakkaita mahdollisimman tehokkaasti. Kommandiittiyhtiö on henkilöyhtiö, jossa yrittäjää verotetaan niin pääomaverotuksella kuin ansiotuloverotuksellakin (Verohallinto 2017a). Verotus nousee huomattavan korkeaksi sitä mukaan, mitä enemmän yritys tuottaa liikevoittoa, koska verotuksessa noudatetaan suurimmaksi osaksi ansiotuloverotusta (Verohallinto 2017a).

Olemme yhdessä yrittäjän kanssa pohtineet yritysmuodon mahdollista muutosta osakeyhtiöksi. Osakeyhtiö tulisi olemaan pieni, eikä hallituksen kokoa ole ajateltu suureksi, joten osakeyhtiö juridisena muotona ei tule ongelmaksi. On huomattava myös, että kommandiittiyhtiössä vastuunalainen yhtiömies vastaa itse koko omaisuudellaan yhtiön veloista ja toiminnasta (Ossa & Villa 2017, 15–16). Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, joka vastaa omista veloistaan itsenäisesti ja näin vähentää omistajan riskiä menettää kaiken omaisuutensa (Villa 2013, 200–202). Osakeyhtiömuoto yhtiömuotona mahdollistaa tehokkaammat investoinnit tulevaisuuteen ja kannustaa yrittäjää ottamaan hallittua riskiä, jonka avulla yrityksen liikevaihto mahdollisesti kasvaa (Villa 2013).

Lähdin tutkimaan tätä aihetta, koska tällaiselle työlle on selkeästi tilausta yrity maailmassa. havaitsimme, että aiheesta on tehty useita erilaisia pro graduja sekä opinnäytetöitä, mutta varsinaista selkeää opasta tai neuvoja emme löytäneet mistään, joten toimeksiantajayritys koki tarpeelliseksi tilata tästä aiheesta tutkimustyön.

Olen kiinnostunut yritys juridiikasta ja haluan syventyä tähän aihe maailmaan sekä oppia uusia asioita yhtiömuodon muutoksesta. Opinnäytetyö perustuu verottajan ohjeisiin, internetlähteisiin sekä aiheesta kirjoitettuun kirjallisuuteen. Työn tärkein tehtävä on saada verotukselliset sekä yritys juridiset asiat mahdollisimman selkeästi esille, jotta pystymme tehokkaasti miettimään yhtiömuodon järkevyyttä.

1.1 Opinnäytetyön tarkoitus

Opinnäytetyö käsittelee yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä. Opinnäytetyössä tutkitaan kommandiittiyhtiön sekä yksityisen osakeyhtiön juridisia velvollisuuksia ja lain säätäjän asettamia säännöksiä. Työssä tutkitaan, missä kohtaa on järkevää muuttaa yhtiömuoto osakeyhtiöksi verosuunnittelun ja yritys juridisten asioiden kannalta. Työn tarkoituksena on tutkia, millainen vuosittaisen tuloksen tulee olla, jotta yritys hyötyy yhtiömuodon muutoksesta. Työ tehdään mahdollisimman helppolukuiseksi ja selkeäksi kokonaisuudeksi, johon koostetaan diagrammeja sekä muita graafisia havainnollistamiskuvia, jotta asioiden ymmärtäminen lukijalle olisi helpompaa. Opinnäytetyön tarkoituksena on lisäksi luoda lyhyt muistilista siitä, mitä kaikkea tulee huomioida yritys muodon muutoksessa.

Tutkimuksen valmiiksi saattaminen edellyttää tutustumista hyvin monipuolisesti yritys verotuksen eri näkökantoihin. Tässä työssä tutkitaan yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä niin verotuksellisesta näkökulmasta kuin juridisten velvoitteiden osalta. Työssä selvitetään myös, kuinka eri yhtiömuodot vaikuttavat liiketoiminnan kehitykseen vastuiden ja juridisten seikkojen osalta. Tutkimusongelma rajataan tiukasti tutkimuskysymyksiin. Näin toimittaessa työ pysyy halutussa aihealueella sekä vältetään työn laajentumista hallitsemattomasti.

1.2 Opinnäytetyön toteutus

Opinnäytetyö toteutetaan kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä, jolle on tyypillistä induktiivinen päättely. Laadulliselle tutkimukselle ominaista on, että tutkimus tapahtuu luonnollisessa ympäristössä ja tutkija toimii aineiston kerääjänä. Tutkimus tehdään vuorovaikutuksessa tutkittavien kanssa ja tutkimuksen päätavoitteena on luoda kokonaisvaltainen kuva tutkimuksen kohteena olevasta asiasta. (Kananen 2014, 18.) Laadullista tutkimusmenetelmää tarkastellaan faktanäkökulmasta (Alasuutari 2011, 90 – 121).

Yrittäjää haastatellaan puolistrukturoidulla teemahaastattelulla, jonka avulla saadaan tietoja yrittäjän toiveista ja ajatuksista. Teemahaastattelu on toteutettu maaliskuussa 2018. Puolistrukturoitu teemahaastattelu on vapaamuotoinen ja hyvin lähellä luonnollista keskustelutilaisuutta (Alasuutari 2011, 144). Yrittäjän kanssa käydyt keskustelut tukevat ja täydentävät teemahaastattelun kysymyksiä. Teemahaastattelun kysymyksillä selvitetään yrittäjän tulevaisuuden ajatuksia, yritystoiminnan nykytilaa sekä yrittäjän toiveita opinnäytetyötä kohtaan. Teemahaastattelun tarkoituksena on ohjata opinnäytetyötä yrittäjän toiveiden mukaan, jotta yrittäjä kokisi saavansa hyötyä tutkimustyöstä.

Tutkimuskysymykset on rajattu opinnäytetyössä kahteen kysymykseen, jotka ovat

1. Missä vaiheessa yritysmuoto kannattaa vaihtaa kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi verosuunnittelun näkökulmasta?
2. Mitä etuja tutkimuksessa oleviin yritysmuotoihin liittyy?

2 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö on henkilöyhtiö. Henkilöyhtiöstä puhutaan, kun yksi tai useampi henkilö harjoittaa yksin tai yhdessä liiketoimintaa taloudellisen hyödyn saavuttamiseksi. Kommandiittiyhtiön perustamiseen tarvitaan vähintään kaksi henkilöä. Toinen henkilöistä on vastuunalainen yhtiömies ja toinen henkilöistä on äänetön yhtiömies. Kommandiittiyhtiössä vastuunalaisia sekä äänettämiä yhtiömiehiä voi olla myös useampia. Vastuunalainen yhtiömies tai miehet ovat vastuussa yrityksen toiminnasta, veloista ja päätöksistä henkilökohtaisesti koko omaisuudellaan. Kommandiittiyhtiön äänetön yhtiömies on vastuussa yrityksen toiminnasta vain sijoittamallaan rahallisella panoksella. Äänetön yhtiömies ei voi menettää enempää omaisuuttaan kuin mitä on yhtiöön sijoittanut. (Villa 2013, 30 – 31.)

Kommandiittiyhtiö on samantyyppinen yhtiömuoto kuin avoinyhtiö. Avoimessa yhtiössä yrityksen kaikki osakkaat ovat vastuussa henkilökohtaisesti kaikista yhtiön asioista, mutta kommandiittiyhtiö mahdollistaa sijoittajien mukaan ottamisen

äänettömän yhtiömiehen ominaisuudessa. Vastuunalaisen yhtiömiehen ei tarvitse sijoittaa yritykseen rahallista panosta. Äänetön yhtiömies on velvollinen asettamaan yritykseen rahallisen panoksen. Rahallisen panoksen minimi tai maksimi määrää ei ole määritelty laissa. Äänetön yhtiömies on oikeutettu korvaukseen sijoittamastaan rahapanoksesta. Korvaus voi olla esimerkiksi korko vuosittain sijoitetusta summasta. (Villa 2013, 31 – 32.)

2.1 Kommandiittiyhtiön perustaminen

Kommandiittiyhtiö on nopea tapa perustaa yritys. Avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä säädetyssä laissa on selkeästi määritelty, että kommandiittiyhtiö perustetaan yhtiösopimuksen allekirjoittamisella ja rekisteröinnillä. Yhtiösopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yhtiö on rekisteröitävä kolmen kuukauden kuluessa tai yrityksen perustamisprosessi raukeaa. (Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389 2 §.) Yhtiön rekisteröiminen maksaa 240 euroa, joka maksetaan patentti- ja rekisterihallitukseen (Patentti- ja rekisterihallitus 2018). Kommandiittiyhtiö yhtiönä ei voi ennen rekisteröintiä tehdä sopimuksia tai muita kommandiittiyhtiötä sitovia ja koskevia päätöksiä. Ennen rekisteröintiä yhtiötä koskevia päätöksiä voidaan kuitenkin tehdä, mutta niistä vastaavat toimia tekevät tai siihen osallistuneet henkilöt yhteisvastuullisesti. Ennen rekisteröintiä tehdyt sitoumukset siirtyvät rekisteröidylle kommandiittiyhtiölle rekisteröinnin tultua viralliseksi, mikäli kaikki yhtiömiehet hyväksyvät sitoumukset. (Ossa & Villa 2017, 43 – 45.)

Yhtiösopimuksessa tulee määritellä vähintään yhtiön toiminimi, kotipaikka, toimiala, vastuunalaisten ja äänettömien yhtiömiesten henkilötiedot sekä asuinpaikat ja yhtiömiesten panokset rahassa (Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 4 §). Yhtiösopimuksessa tulee myös ilmoittaa yhtiön tilikausi, mikäli tilikausi ei ole kalenterivuosi. Tilikaudella tarkoitetaan kirjanpitoa, jolta ajalta tehdään tilinpäätös. Tilinpäätös kertoo yrityksen taloudellisen tilan tilikauden loputtua. Internetistä on saatavilla useita valmiita malleja yhtiösopimuksen tekoon, mikä helpottaa ja nopeuttaa sopimusten tekoa. (Leppiniemi & Walden 2014.)

2.2 Vastuut ja oikeustoimikelpoisuus

Kommandiittiyhtiössä vastuunalainen yhtiömies vastaa koko henkilökohtaisella omaisuudellaan yhtiön vastuista ja veloista. Vastuunalainen yhtiömies yksin tai

yhdessä muiden vastuunalaisten yhtiömiesten kanssa tekevät yritystä koskevat päätökset. Kommandiittiyhtiössä vallitsee laaja sopimisen vapaus, mikä tarkoittaa vastuunalaisten yhtiömiesten oikeutta tehdä sopimuksia tai sitoumuksia. Sopimisen vapaus mahdollistaa myös muotovapaiden sopimusten teon niin, että niin suulliset kuin kirjallisetkin sopimukset ovat päteviä. Vastuunalainen yhtiömies voi myös yksin tehdä yhtiötä koskevia päätöksiä, joista myös muut vastuunalaiset yhtiömiehet ovat vastuussa, vaikka nämä eivät olisi tietoisia toisen vastuunalaisen yhtiömiehen toimista. (Villa 2013, 30 – 32.)

Äänetön yhtiömies ei voi osallistua yrityksen päätöksentekoon päättävänä osapuolena. Äänetön yhtiömies toimii yrityksessä sijoittajana sijoittamansa rahasumman perusteella. Äänetön yhtiömies on oikeutettu korvaukseen sijoittamastaan pääomasta, mikäli muuta ei ole yhtiösopimuksessa määritetty. Äänettömällä yhtiömiehellä on oikeus saada haltuunsa yritystä koskevia taloudellisia tietoja sekä muita tietoja. (Villa 2013, 31.) Vastuunalaista ja äänetöntä yhtiömiestä sitovat kilpailukieltosäädökset (Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 11 §).

2.3 Varojen jakaminen

Kommandiittiyhtiössä yhtiön voittovaroja voidaan jakaa yhtiöstä ulos aivan niin kuin muissakin yhtiömuodoissa. Yhtiöstä ulos jaettava omaisuus on yhtiön voittoa, josta on vähennetty kaikki kulut, korvaukset, tavanomaiset menot, äänettömän yhtiömiehen sijoitukselle maksettava korko sekä palkat. Lähtökohtana on, että voittovarot jaetaan näiden kulujen jälkeen vastuunalaisten yhtiömiesten kesken. Yhtiösopimuksessa on voitu sopia myös muunlaisesta varojen maksamisesta. Varoja voidaan maksaa esimerkiksi suhteessa sijoitettuun pääoman määrään. Yhtiöstä voidaan myös nostaa tilikauden aikana yksityisottoja, mutta nämä nostot lasketaan yhtiön verotettavaan tuloon, josta maksetaan vero tilikauden lopussa. (Villa 2013, 143 – 145.)

Kommandiittiyhtiön tappioista vastaa vastuunalaiset yhtiömiehet yhdessä. Mikäli vastuunalaisista yhtiömiehistä osa on henkilökohtaisessa konkurssissa, voi velkoja vaatia muita vastuunalaisia yhtiömiehiä maksamaan kommandiittiyhtiön toiminnasta aiheutuneet velat. Kommandiittiyhtiön tehdessä tappiota myöskään äänetön yhtiömies ei voi saada sijoitukselleen korkoa. Äänetön yhtiömies on myös

vapautettu tappion jakamisesta, koska äänetön yhtiömies on osallistunut yhtiön toimintaan vain sijoittamallaan yhtiöpanoksella. (Villa 2013, 145 – 147.)

3 Osakeyhtiö

Osakeyhtiömuoto on suomessa käytetyin yhtiömuoto. Osakeyhtiötä voidaan kutsua myös pääomayhtiöksi, koska kaikki yhtiöön sijoittaneet osapuolet vastaavat yhtiön vastuista ja velvoitteista vain sijoittamallaan pääomalla. (Villa 2013, 34.) Seppo Villan kirjassa kerrotaan, että pääoma on usein yritykseen sijoitettua rahaa, mutta myös apporttiomaisuutta voi laittaa maksuna osakkuudesta. Apporttiomaisuus tarkoittaa, että yrityksen hallintaan on annettu esimerkiksi henkilökoh- taisia työkaluja maksuna osakeyhtiön osakkuudesta. Apporttiomaisuus on yrityk- sen omaisuutta, kun se on luovutettu yhtiön hallintaan. Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö, joka vastaa omista velvoitteistaan. Oikeushenkilö tunnetaan oi- keustieteessä sellaisena tahona, joka voi saada niin oikeuksia, kuin velvollisuuuk- sia. Osakeyhtiön voi perustaa myös yksityishenkilö yksinään, mutta tällöin vaadi- taan yhtiön hallitukseen ulkopuolinen varajäsen. Osakeyhtiössä ei ole määritelty sijoittajien eli osakkaiden maksimäärää. (Villa 2013, 200 – 207.)

3.1 Osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiö perustetaan perustamissopimuksella, jonka kaikki yhtiöön mukaan tulevat sijoittajat allekirjoittavat. Osakeyhtiön perustamiselle on asetettu minimi- osakepääoma vaatimus, joka on 2500 euroa vuonna 2018. (Patentti- ja rekisteri- hallitus 2018a.) Osakeyhtiölaissa kerrotaan, että perustamissopimuksen tulee si- sältää vähintään seuraavat tiedot: sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeen- omistajat ja heille tuleva osakemäärä, osakkeesta maksettava hinta, yhtiön tule- van hallituksen jäsenet sekä yhtiöön valitut tilintarkastajat. (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624 luku 1 § 3.)

Perustamissopimuksessa olisi hyvä myös mainita yhtiön tuleva toimitusjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja, mutta nämä maininnat voi myös siirtää myöhem- pään nimitystä varten. Puheenjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan nimeämi- nen perustamissopimukseen voi nopeuttaa yrityksen alun liiketoimintaa, koska

yrittäjien hallituksen ei tarvitse olla heti päättämässä näistä asioista perustamisensa jälkeen. Osakeyhtiön ei ole pakko nimetä toimitusjohtajaa, mikäli tämä katsotaan tarpeettomaksi. (Osakeyhtiölaki 1 luku 2 §.) Perustamissopimuksessa tulee olla myös maininta yhtiöjärjestyksestä, josta on vähintään ilmentävä osakeyhtiön toiminimi, kotipaikka sekä yhtiön toimiala (Osakeyhtiölaki 1 luku 3 §). Edellä mainitut asiat ovat minimimääräyksiä ja yhtiön perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä myös muista asioista sekä määritellä tietyt asiat paljon yksityiskohtaisemminkin (Villa 2013).

Sijoittajan tulee maksaa omat osakkeensa rahassa tai apporttina. Apporttina on pystyttävä laskemaan rahallinen arvo. Mikäli sijoitus maksetaan apporttina, on tämä yksilöitävä ja kirjattava tarkasti perustamissopimukseen. (Osakeyhtiölaki luku 6 §.)

Rahassa maksettava osuus tulee osoittaa osakeyhtiön omistamalle pankkitilille. Sijoittajien maksamat rahamääräiset panokset kirjautuvat yrityksen osakepääomaan, ellei yhtiöjärjestyksessä tai perustamisilmoituksessa ole osoitettu, että varat tulee merkitä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. (Ossa & Villa 2017.)

3.2 Vastuut ja oikeustoimikelpoisuus

Osakeyhtiössä ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous. Yhtiökokous on pidettävä tilinpäätöstä seuraavien kuuden kuukauden aikana. Yhtiökokouksessa päätetään esimerkiksi tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, johdon vastuunvapaudesta, hallituksen jäsenten ja kirjanpitäjän valinnasta. (Villa 2013, 256 – 257.) Yhtiökokousta ei tarvitse pitää, jos kaikki osakkaat ovat asiasta samaa mieltä. Näin toimittaessa tulee päätös kuitenkin kirjata virallisesti asiakirjaan. Päätös on päivättävä, kirjattava, numeroitava sekä vähintään kahden osakkaan tulee vahvistaa päätös omalla allekirjoituksellaan. Tämä helpottaa pienten osakeyhtiöiden toiminnan pyörittämistä ja helpottaa byrokraattisuutta. (Villa 2013, 258 – 260.)

Yhtiökokous tulee pitää yrityksen perustamisilmoitukseen ilmoitetulla kotipaikkakunnalla. Mikäli yhtiöjärjestyksessä on mainittu myös muusta paikkakunnasta,

voidaan yhtiökokous pitää myös tällä paikkakunnalla. Yhtiökokouksessa tyypillisesti yksi osake antaa yhden äänioikeuden. Yhtiökokouksessa tehtävät päätökset toimivat äänestyksellä ja eniten ääniä saanut vaihtoehto toteutetaan. Mikäli äänestyksessä päädytään tasatilanteeseen, suoritetaan vaihtoehtojen välillä arvonta. Myös hallituksen puheenjohtajan ääni on painoarvoinen. Näistä asioista on hyvä sopia yhtiöjärjestyksessä. (Villa 2013, 262.)

Määräenemmistöpäätöksen vaativia asioita ovat osakeyhtiölain mukaan yhtiöjärjestyksen muuttaminen, suunnattu osakeanti, optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisen oikeuksien antaminen, omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen julkisessa osakeyhtiössä, suunnattu omien osakkeiden hankkiminen, sulautuminen, jakautuminen sekä yhtiön asettaminen selvitystilaan ja selvitystilan lopettaminen. Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä näistä asioista myös toisin. (Osakeyhtiölaki 5 luku 27 §.) Osakeyhtiölaissa määrätään myös, että osakeyhtiöllä tulee olla nimetty hallitus. Hallituksessa on vähintään oltava puheenjohtaja sekä varajäsen. (Osakeyhtiölaki 6 luku 8 §.)

3.3 Varojen jakaminen

Osakeyhtiössä varojen jakaminen on tiukasti lailla säänneltyä. Osakeyhtiöstä ei saa jakaa varoja ulos, jos varojen jakamista päätettäessä tiedetään, että yhtiö on maksukyvytön tai varojen jakamisen seurauksena yhtiöstä tulee maksukyvytön. Lailla pyritään turvaamaan niin osakkeenomistajien kuin velkojienkin oikeusturva. Osakeyhtiön on mahdollista jakaa varoja ulos osakkeenomistajille usealla eri menetelmällä. Varojenjakomenetelmiä ovat maksettava osinko ja varojen jakaminen yhtiön omasta vapaan pääoman rahastosta ja omien osakkeiden ostaminen tai lunastaminen osakepääomaa alentamalla. Viimeisenä mahdollisuutena yhtiön varat voidaan jakaa yhtiön purkamisella ja rekistereistä poistamisella. Edellä mainituilla menetelmillä varoja jaetaan yhtiöstä ulos vastikkeettomasti tai niin, että yhtiö saa haltuunsa vastikkeena yhtiön osakkeita. Varoja voidaan osakeyhtiöstä myös jakaa muutenkin kuin omistusosuuksien mukaan. (Villa 2013, 318 – 320.)

Laiton varojen jakaminen tarkoittaa sitä, että varojen jaossa ei ole noudatettu osakeyhtiölain asettamia säädöksiä. Laittomasta varojen jaosta saatu pääoma

on palautettava yhtiölle, jos pääomien saaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että yhtiössä on toimittu vastoin osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen asettamia säädöksiä. Palautettaville varoille on maksettava korkoa. Laittomasta varojen jaosta voidaan varojen jakaja tuomita enintään vuodeksi vankeuteen tai sakkorangaistukseen osakeyhtiölain mukaan, ellei rikkomus ole vähäinen. (Osakeyhtiölaki 13 luku 1-4 §.)

3.4 Peitelty osingonjako

Peitelty osingonjako tarkoittaa, että yhtiön osakkaille tai osakkaan lähiomaisille annetaan vastikkeetonta tai huomattavasti yleistä käytäntöä edullisemmin rahanhoitoa etuutta. Peiteltyllä osingonjakoilla pyritään välttämään verotusta ja mahdollisesti jakamaan yhtiöstä ulos enemmän varoja, kuin tosiasiallisesti olisi osakeyhtiölain mukaan mahdollista jakaa. (Verohallinto 2016c.) Verohallinnon ohjeissa kerrotaan, että peitelty osingonjako pyritään tietoisesti piilottamaan yrityksen kirjanpitoon. Rahan arvoinen etuus voi olla esimerkiksi tavaroiden tai palvelujen myyntiä huomattavasti markkinahintaa edullisemmin osakkaalle tai tämän lähiomaiselle. Peiteltyyn osingonjaon piirteenä on, että palvelu tai tavara on saatu huomattavasti edullisemmin kuin mitä palvelua olisi myyty ulkopuoliselle. (Verohallinto 2016c.) Verotusmenettelylaissa kerrotaan, että yhtiö voi myydä osakkaille tai heidän lähipiirilleen palveluita tai tuotteita markkinahintaa edullisemmin, jos hintaero ei ole huomattava. Oikeudessa päätetään, mikä on peiteltyä osinkoa ja millainen määrä on huomattava. Peitelty osinko katsotaan veronalaiseksi tuloksi. (Laki verotusmenettelystä 4 luku 29 §.) Verotusmenettelylaissa kerrotaan myös, että osakkaan tai lähiomaisen verotettavaksi tuloksi katsotaan palvelusta tai tavaresta maksettu hinta ja käyvän hinnan erotus. Veroviranomainen voi määrätä myös veronkorotuksen, mutta veronkorotusta käytetään pääsääntöisesti tilanteissa, joissa kyse on tahallisuudesta tai törkeästä huolimattomuudesta. Veronkorotus voidaan määrätä niin yhtiölle kuin osakkaallekin. (Laki verotusmenettelystä 4 luku 32 §.)

Alla olevassa tekstissä käsitellään korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöstä peittelystä osingonjaosta vuonna 2010. Kyseinen tapahtuma on sattunut vuonna 2005.

A oli vuokrannut omistamansa huoneiston yhtiölle, jonka osakekannan A oli omistanut elokuuhun 2005 saakka kokonaan ja sen jälkeen 150 yhtiön 638 osakkeesta. Huoneisto oli vuokrattu yhtiölle työsuhdeasunnoksi. Yhtiö oli vuokrannut huoneiston edelleen A:n puolisolle B:lle työsopimuksen mukaisesti työsuhdeasunnoksi. Huoneistoa oli käytetty A:n ja B:n perheen yhteisenä vakituksena asuntona.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että huoneisto ei ollut siirtynyt yhtiön määräysvaltaan siten, että sitä voitaisiin pitää työntekijän luontoisetuasuuntona. Huoneiston vuokrausjärjestelyn oli katsottava tapahtuneen ensisijaisesti yhtiön osakkaan intressissä. Toteutettu järjestely ei siten vastannut asian varsinaista luonnetta ja tarkoitusta. Maksettu vuokra ei näin ollen ollut yhtiön elinkeinotulosta vähennyskelpoinen meno. Yhtiön osakkaalleen maksama huoneiston vuokra oli rahanarvoinen etuus, jonka yhtiö oli antanut osakkaan hyväksi osakkuusaseman perusteella. (KHO 2010/926 2010).

Korkein hallinto-oikeus katsoi tapauksen peitellyksi osingonjaoksi. Yrityksen omistaja on vuokrannut omistamansa asunnon omistamalleen yritykselle, jolloin hänelle on maksettu asunnosta vuokratuloja. Yhtiö on puolestaan antanut asunnon työsuhhteeseen kuuluvana etuna omistajan puolisolle, jossa omistaja asuu yhdessä puolison kanssa vakituisesti. Yhtiö on saanut vähennettyä omat vuokramenonsa liikevaihdosta ja yrityksen omistajan on saanut yhtiöstä vuokratuloja. Kyseinen tapaus katsottiin peitellyksi osingonjaoksi, koska osakeyhtiön omistajan katsottiin saavan aiheetonta etua. Yrityksen maksama vuokra ei näin ollen ollut vähennyskelpoinen meno elinkeinotulosta (Verohallinto 2016c).

4 Yhtiömuotojen verokohtelu

Suomessa veroja kerätään pääasiallisesti neljää eri kanavaa pitkin. Veropohjia ovat tulot, varallisuuden hallinta ja siirtäminen, kulutus sekä työnantajilta ja työntekijöiltä veroluonteisesti kerättävät maksut. Tässä luvussa keskitytään yritysverotukseen, joka käsittää veropohjista tulot ja työnantajilta sekä työntekijöiltä kerättävät veroluonteiset maksut. Veroista kerättävät tulot menevät valtiolle, kunnille, kansaneläkelaitokselle, kirkolle, työeläkelaitoksille sekä Euroopan unionille. (Leppiniemi & Walden 2014, 143.)

Yritysverotus on valtioille suuri tulonlähde. Euroopassa eri valtioiden välillä vallitsee kilpailu siitä, kuka saa eniten yrityksiä investoimaan omaan maahansa. Valtiot pystyvät kilpailemaan tästä laskemalla oman maansa yritysverotuksen määrää. Euroopan unionissa pääasiassa uudet maat laskevat yritysten verotusta,

jotta nämä saisivat uusia kansainvälisiä suuryrityksiä täydentämään heidän veropohjiaan. Suomi on laskenut yritysten yhteisöveroprosenttia vuodesta 2005 alkaen, jolloin veroprosentti on ollut 29. Suomessa on nyt useampana vuonna ollut yhteisöveroprosentti 20, joka on lisännyt yritysten investointia suomeen. Virossa yritykseen jätettäviä voittoja ei veroteta lainkaan. (Leppiniemi & Walden 2014, 144.)

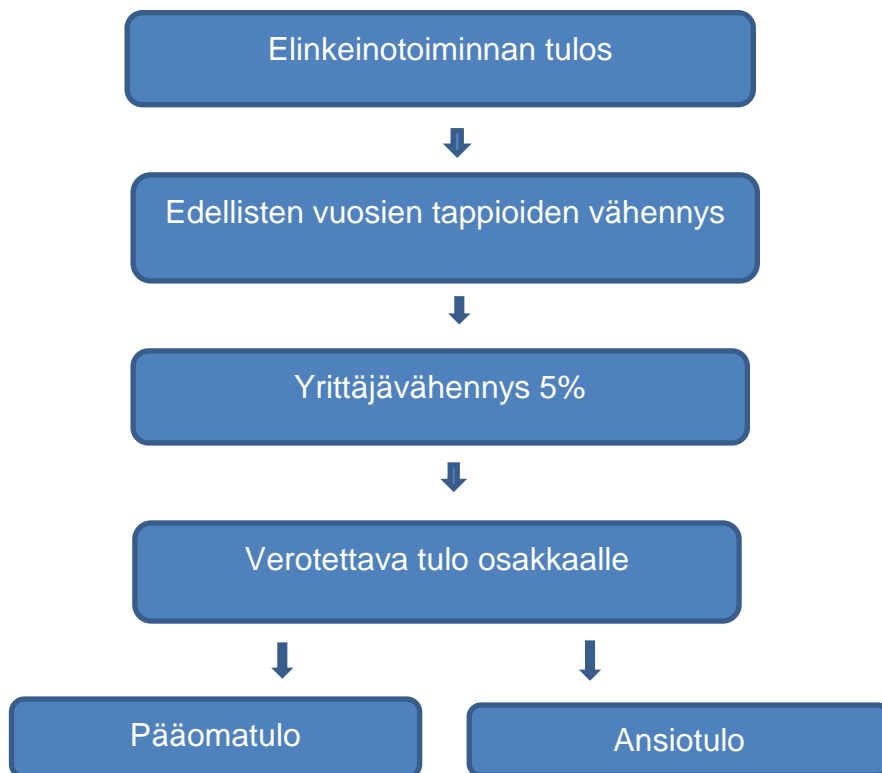
Elinkeinoverolaissa säädetään yritysten verotuksesta. Yritysten voitot ovat verotuksen alaisia ja näistä kerätään yhteisöveroa. Verotuksen pohjana toimivat yrityksen tekemät tilinpäätökset sekä tase. Tilinpäätös on laskelma, joka tehdään tilikaudelta. Tilinpäätöksestä selviää yrityksen tekemä tulos ja varallisuus kyseiseltä tilikaudelta. Tase kertoo yrityksen omaisuuden ja velkojen arvoa tietyssä päivänä. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2015, 32 – 41.)

Henkilöyhtiöiden verot maksavat yhtiömiehet itse omien tulo-osuuksien mukaan. Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja maksaa omat veronsa itsenäisesti. Tilikauden aikana yritykset maksavat tyypillisesti ennakko-veroa ja tilikauden päättyessä yritykset täyttävät veroilmoituksen. Veroilmoituksella verottajalle ilmoitetaan tilikauden todelliset tulot ja menot, jonka perusteella verottaja lähettää yritykselle tai yrittäjälle lopullisen veropäätöksen, josta selviää koko vuodelta maksettava veron määrä. Veroilmoituksen mukaan yritykset maksavat joko lisä-veroa yrityksen tuloksesta tai ennakko-verojen ollessa suuremmat kuin yrityksestä verotettavat verot olisivat olleet kyseisenä tilikautena, saavat nämä yritykset veronpalautuksia. (Jormakka ym. 2015, 109.)

4.1 Kommandiittiyhtiön verokohtelu

Kommandiittiyhtiön tulosta verotetaan yhtiömiesten verotuksessa niin sanottuina tulo-osuuksina. Tulo-osuus tarkoittaa yhtiömiehen osuutta yrityksen tuloihin. Tulolähteitä kommandiittiyhtiössä voi olla elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde sekä henkilökohtainen tulolähde. Maatalouden tulolähde verotetaan maatilatalouden tuloverolain mukaan, henkilökohtainen tulolähde verotetaan tuloverolain mukaan ja elinkeinotoiminnan tulolähde verotetaan elinkeinoverolain mukaan. (Verohallinto 2017a.) Kuvassa 1 on esitetty kommandiittiyhtiön verotuksen pääperiaate.

Jokaisesta tulolähteestä saatava tulo vähennetään kyseisen tulolähteen menoihin. Tulojen ja menojen erotuksesta syntyy joko tulolähteen tulos tai tulolähteen tappio. Jokainen tulolähde lasketaan erikseen ja määrätään yhtiömiehen henkilökohtaiseen verotukseen. Eri tulolähteiden tulojen ja menojen yhdistäminen ei ole sallittua. Jos joku tulolähteistä on tappiollinen, mutta esimerkiksi kaksi tulolähteistä on voitollisia, ei voida vähentää tappiollisen tulolähteen tappioita voitollisista tulolähteistä. Aikaisempina vuosina syntyneitä tulolähde tappioita voidaan vähentää 10 vuoden ajan tappion syntyhetkestä alkaen saman tulolähteen voitoista. (Verohallinto 2017a.) Tulolähteet ovat samat kuin normaalisti henkilöverotuksessa (Ossa & Villa 2017, 152 – 155).

Kuva.1 Kommandiittiyhtiön verotuksen periaate (Jormakka ym. 2015, 113)

4.1.1 Verotus

Kommandiittiyhtiöstä vastuunalaiset yhtiömiehet nostavat tyypillisesti yksityisotvoja tilikauden aikana. Yksityisotot lasketaan yhtiön verotettavaan tulokseen. Yhtiömiehet maksavat kommandiittiyhtiön verotettavasta tuloksesta niin pääomave-

rotuksen kuin ansiotuloverotuksen mukaan. (Ossa & Villa 2017, 147 – 151.) Tuloverolain mukaan tyypillisesti pääomaverotuksen osuus on 20 prosenttia nettovarallisuuden kokonaismäärästä. Yhtiömies voi hakea pääomaverotuksen keventämistä 10 prosenttiin ja halutessaan laskea pääomaverotuksen 0 prosenttiin, jolloin koko verotus menee ansiotuloverotuksen mukaan progressiivisesti. Progressiivinen ansiotuloverotus tarkoittaa, että ansiotulojen kasvaessa myös verot kasvavat tietyssä suhteessa. (Tuloverolaki 30.12.2992/1535 luku2, 39 §.)

Ansiotuloverotuksen määrä nousee progressiivisesti niin kuin normaalilla palkansaajalla. Tyypillisesti pääomaverotuksen määrää pyritään pienentämään tai poistamaan kokonaan, jos kommandiittiyhtiön verotettava tulos on pieni. Pääomaverotuksen veroprosentit vuonna 2018 ovat 30 000 euroa alittavalta osalta 30 prosenttia ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 prosenttia. Mikäli ansiotuloverotuksella progressiivisuudesta huolimatta päästäisiin alempiin verotuksellisiin lopputuloksiin on järkevää pyrkiä poistamaan koko pääomatuloverotus. Henkilöyhtiöiden on ollut mahdollista saada yrittäjävähennystä vuodesta 2017 alkaen, mikäli osakkaana on kuolinpesä tai luonnollinen henkilö. Yrittäjävähennystä voi saada pelkästään elinkeinotoiminnan tulolähteestä sekä maatalouden tulolähteestä. (Tuloverolaki 2 luku 30a §.)

Yrittäjävähennys on 5 prosenttia, joka vähennetään verotettavasta tulosta ennen tulon jakamista pääoma ja ansiotulo-osuuksiin. Vähennyksen jälkeen tulo-osuudet jaetaan normaalisti pääomaverotukseen ja ansiotuloverotukseen. Kommandiittiyhtiön verotettavaa tulosta laskettaessa otetaan huomioon yhtiön saamat tulot ja yhtiön menojen välinen erotus. Saadusta erotuksesta lasketaan yhtiömiehille tulo-osuuksien mukainen verotettava tulos, josta osa verotetaan pääomaverotuksena ja osa ansiotuloverotuksena. Kommandiittiyhtiössä tyypillisesti vastuunalaiset yhtiömiehet eivät nosta palkkaa. Yritysmailmassa vallitsevaksi tavaksi on tullut vastuunalaisten yhtiömiesten nostamat yksityisötöt. Yksityisötöt ovat vastuunalaisille yhtiömiehille ikään kuin palkkaa, mutta yksityisötoista ei makseta palkan lisäkuluja. Yksityisötöt lasketaan tilikauden päättyessä yrityksen verotettavaksi tuloksi ja näin ollen yksityisötöt verotetaan yhtiömiesten henkilökohtaisena tulona. Mikäli yksityisötöitä verotettaisiin nostohetkellä olisi vaarana

kaksinkertainen verotuksen syntyminen. Yksityisottojen verotuksella tilikauden päättyessä pystytään estämään kaksinkertainen verotus. (Villa 2017.)

4.1.2 Hyödyt ja haitat

Kommandiittiyhtiöllä on yhtiömuotona useita erilaisia verotuksellisia etuja. Kommandiittiyhtiöön voidaan ottaa pelkän perustajan lisäksi myös muita yhtiömiehiä. Yhtiömiehillä voi olla eri rooleja, kuten esimerkiksi sijoittajan rooli. Äänettömän yhtiömiehen eli sijoittajan vastuu rajoittuu vain sijoitettuun yhtiöpanokseen. (Ossa & Villa 2017, 98 – 100.)

Kommandiittiyhtiö on nopea ja helppo perustaa. Kommandiittiyhtiössä töissä olevat yhtiömiehet voivat hyödyntää luontaisetuja sekä verovapaita matkakorvauksia. Kommandiittiyhtiössä töissä oleville yhtiömiehille voidaan maksaa myös normaalisti palkkaa. Tilikauden aikana maksetuista ennakonpidätyksen alaisista palkoista 30 prosenttia lisätään yrityksen pääomatulo-osuuden laskentaperusteeseen. Tällä laskennalla yrityksen nettovarallisuus kasvaa, jolloin pääomatuloverotuksella verotettava tulon määrä kasvaa myös. (Jormakka ym. 2015, 114.) Kommandiittiyhtiön perustamisessa ei ole lakisääteistä minimipääoma vaatimusta. Kommandiittiyhtiö soveltuu hyvin pienimuotoiseen liiketoimintaan sekä yhtiömuodon muuttaminen osakeyhtiöksi on helppoa. (Ossa & Villa 2017.) Muutos onnistuu ilman veroseuraamuksia, jos yhtiömuodon muutoksessa noudatetaan verolakeja (Verohallinto 2016b). Kommandiittiyhtiössä voidaan käyttää myös toimintavarausta, joka on edellisten 12 kk aikana maksettujen ennakonpidätyksenalaisten palkkojen määrästä 30 prosenttia. Toimintavaraus tarkoittaa sitä, että yhtiö voi vähentää kyseisen 30 prosenttia yhtiön tuloksesta esimerkiksi seuraavan vuoden investointeja ajatellen ja näin vähennetään maksuun tulevien verojen määrää. (Ossa & Villa 2017.)

Kommandiittiyhtiön huonoja puolia ovat vastuunalaisten yhtiömiesten rajaton henkilökohtainen vastuu kommandiittiyhtiön veloista ja tekemisistä. Yrityksen liikevaihdon ja liikevoiton kasvaessa verotus nousee ansioverotuksen progressiivisuuden takia kohtuuttoman suureksi verrattuna esimerkiksi osakeyhtiöön, jossa verotus on kiinteä 20 prosenttia vuonna 2018. Äänettömän yhtiömiehen eli sijoittajan kannalta sijoittaminen yritykseen voi olla erityisen haasteellista, mikäli tämä

ei tunne yrittäjää ja yrittäjän tapaa toimia. Äänettömän yhtiömiehen tulee varmistua vastuunalaisten yhtiömiesten hyvästä ja ahkerasta työmoraalista. (Ossa & Villa 2017.)

Kommandiittiyhtiössä voi olla useita vastuunalaisia yhtiömiehiä ja tämä voi aiheuttaa vastuunalaisille yhtiömiehillä odottamattomia seurauksia, mikäli joku vastuunalaisista yhtiömiehistä yksinään tekee yritystä koskevia huonoja päätöksiä. Vastuunalainen yhtiömies on oikeutettu tekemään itsenäisesti päätöksiä ja näistä päätöksistä vastaavat kaikki yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet yhdessä. Yhtiösopimukseen voidaan kuitenkin kirjata ehto, että vastuunalaisilla yhtiömiehillä on nimenkirjoitusoikeus vain yhdessä ja päätöksiin tarvitaan molempien hyväksyntä ja allekirjoitus. Ongelmatilanteiden sattuessa asiat voidaan tarkistaa yhtiösopimuksesta tai kaupparekisteristä. (Ossa & Villa 2017.)

4.2 Osakeyhtiön verokohtelu

Osakeyhtiön tulonlähteitä ovat samat kuin aikaisemmin mainitut kommandiittiyhtiön tulonlähteet eli tulolähteitä ovat elinkeinotulolähde, maatalouden tulolähde sekä henkilökohtainen tulolähde. Jokaisen tulolähteen tulojen ja menojen erotus lasketaan. Erotuksesta syntyy tulolähteen tappio tai tulolähteen tulo. Jokainen tulolähde lasketaan omalla verotuksella, eikä eri tulolähteitä voida keskenään yhdistää. Aikaisempina vuosina syntyneitä tulolähteiden tappioita voidaan vähentää 10 vuoden ajan tappion syntyhetkestä alkaen saman tulolähteen voitoista. Eri tulolähteiden voitot tai tappiot lasketaan. (Villa 2013.)

Tulonlähteistä saatujen verotettavien tulojen yhteismäärä lasketaan yhteen, jonka jälkeen saadaan kokonaisverosumma. Tästä yhteenlasketusta kokonaisverosummasta osakeyhtiötä verotetaan yhteisön tuloverolla, joka vuonna 2018 oli 20 prosenttia. Osakeyhtiö menettää oikeuden vähentää tulonlähteistä syntyneet tappiot seuraavan kymmenen vuoden aikana, mikäli yrityksen osakkeenomistajista yli 50 prosenttia on vaihtunut. Poikkeuslupaa voidaan kuitenkin aina hakea, vaikka osakkeiden omistajan vaihdoksia on tapahtunut yli 50 prosenttia. (Villa 2013.)

Taulukossa 1 käydään osakeyhtiön verotettavan tulon laskeminen läpi pääpiirteittäin.

Osakeyhtiön verotettavan tulon laskeminen
+/-Tilikauden tulos
+Välittömät verot
+Vähennyskelvottomat menot
-Verovapaat tulot
+/-Jaksotuserot
<u>+/- Muut oikaisut</u>
=Verovuoden verotettava tulo
<u>-Aiempien vuosien tappiot (voi vähentää seuraavien 10 vuoden aikana)</u>
=Lopullinen verotettava tulo

Taulukko 1 Yrityksen verotettava tulo (Jormakka ym. 2015, 117)

4.2.1 Verotus

Osakeyhtiötä verotetaan yhteisön tuloveroprosentilla. Osakeyhtiön tulojen ja menojen erotuksesta saatu osakeyhtiön voitto tai tappio lasketaan ja siitä saadaan osakeyhtiön verotettava tulos. Ennen verotuksen määrittämistä osakeyhtiö voi vähentää yhtiön verotettavasta tulosta aikaisempina vuosina tulleet tappiolliset tilikaudet, joita ei ole aiemmin vähennetty. Osakeyhtiöstä osakkeen omistaja voi nostaa yhtiöstä varoja ulos palkkana, osinkoina sekä osakaslainana. (Villa 2013.)

Osinkoa voidaan jakaa osakeyhtiöstä aina, kun yhtiössä on vapaata pääomaa. Osakeyhtiöstä on myös mahdollista nostaa luontaisetuja, kilometrikorvauksia sekä päivärahoja. Osakeyhtiössä töissä oleva osakas voi myös hyödyntää muun muassa auto ja puhelinetuja. Osakkaan saama osinko osakeyhtiöstä on veronalaista tuloa. Osakkeen matemaattinen arvo ohjaa osingon maksun eri peri-

aatteita. Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan nettovarallisuuden perusteella. Nettovarallisuus lasketaan varojen ja menojen erotuksesta. Saatu erotus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkaiden lukumäärällä, jolloin saadaan osakkeen matemaattinen arvo. (Jormakka ym. 2015, 110 – 111.)

Omaisuserät arvostetaan poistamattomaan hankintamenoon. Käyttöomaisuudet ja arvopaperit arvostetaan verolainsäädännössä kuitenkin verotusarvoon, mikäli verotusarvo on korkeampi kuin poistamaton hankintameno. Osakeyhtiöstä jaettava osinko verotetaan pääomaverotuksena 25 prosenttiin asti ja loput 75 prosenttia on verovapaata tuloa, mikäli jaettava osinko on enintään 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta. Edellä mainittua kevyesti verotettua osinkoa voidaan jakaa 150 000 euroon asti, ja tästä ylimenevästä osasta osakasta verotetaan 85 prosenttia pääomaverotuksella ja 15 prosenttia on verovapaata tuloa. Mikäli osinkoa jaetaan yhtiöstä ulos enemmän kuin 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, tulee saatu osinko verotettavaksi 75 prosenttisesti ansiotuloerotuksella ja 25 prosenttia on verovapaata tuloa. (Verohallinto 2017b.)

Osakkeen omistajan käytössä oleva asunto, joka on osakeyhtiön varallisuuteen kuuluvaa, huomioidaan verotuksessa. Käytössä olevan asunnon arvo vähennetään osakkeenomistajien hallussa olevien osakkaiden matemaattisesta arvosta, jolloin osakkaalle ei voida jakaa niin paljon kevyesti verotettavaa pääomatuloa. Mikäli osakas tai osakkaan perheenjäsen, joka omistaa yli 10 prosenttia yksin tai yhdessä omaisten kanssa yrityksestä, ottaa yrityksestä rahalainaa, vähennetään rahalaina samalla tavalla osakkeen matemaattisesta arvosta kuin yhtiön hallussa oleva kiinteistö, joka on osakkaan käytössä. (Villa 2013.)

4.2.2 Hyödyt ja haitat

Osakeyhtiön hyötyjä ovat erilaiset tavat nostaa yhtiöstä varallisuutta. Varallisuutta voidaan nostaa edellä mainituin tavoin, joita ovat palkan nostaminen yrityksestä, osinko, osakaslaina, verottomat kilometrikorvaukset sekä päivärahat. Osakeyhtiön ollessa itsenäinen oikeushenkilö, osakas ei ole itse henkilökohtaisessa velkavastuussa yhtiön veloista ja velvoitteista. Rahalainaa hakiessa on toki mahdollista, että pankki vaatii yrityksen perustajilta henkilökohtaisen takauksen

rahalainalle, jolloin osakeyhtiön osakas on henkilökohtaisessa velkavastuussa yrityksen toiminnasta. (Verohallinto 2017b.)

Yhteisvero maksetaan yrityksen toiminnasta syntyneestä voitosta, josta on vähennetty aikaisempien tilikausien tappiot maksimissaan 10 vuoden ajalta. Osakeyhtiössä on myös mahdollista saada hyvin laaja-alaisesti erilaisia poistoja ja vähennyksiä hankituista tuotteista, jotka tulevat yrityksen käyttöön. Osakeyhtiössä on otettava huomioon, että osakeyhtiö maksaa yhteisöveron, mutta osakkaan saadessa yhtiöstä osinkoa on osakkaan maksettava pääomatuloveroa saadusta osingosta. Pääomatuloverotus on 30 000 euroon asti 30 prosenttia ja ylimenevästä osasta 34 prosenttia. Tässä on kuitenkin huomioitava aikaisemmin mainitsemani periaatteet osinkojen verotukseen liittyen. (Verohallinto 2013a.) Osakeyhtiön haittoja ovat osakepääomavaatimus, joka on 2500 euroa. Osakepääomaa voi kuitenkin käyttää yrityksen kuluihin ja menoihin aivan normaalisti. Osakeyhtiöstä ei saa varallisuutta otettua samalla tavalla yksityisottoina ulos kuten kommandiittiyhtiössä vaan varallisuuden nostamiseen tulee noudattaa yhtiöoikeudellisia muutoseikkoja. (Villa 2013.)

5 Yhtiömuodon muutos toimeksiantajayrityksessä

Tässä luvussa käsitellään yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä toimeksiantajayritykselle, sekä kommandiittiyhtiön, että osakeyhtiön vahvuuksia ja heikkouksia. Yritys on toiminut noin 8 kuukautta ja ylittänyt taloudelliset tavoitteensa, jotka yrittäjä oli määrittänyt toukokuussa 2017. Seuraavaksi arvioidaan yhtiömuotojen vahvuudet ja heikkoudet taulukon muodossa (Taulukko 2). Apuna käytetään laskelmia ja pylväsdiagrammeja jo toteutuneesta liikevaihdosta sekä arviosta lopulle tilikaudelle. Tilikauden arvioitua liikevoittoa verrataan niin osakeyhtiön kuin kommandiittiyhtiön verotukseen. Luvussa käsitellään arvioidun liikevoiton verotusta sekä siihen liittyviä palkanmaksuja, etuuksia ja päivärahoja. Kaavioiden tarkoituksena on kertoa yhdellä silmäyksellä liikevaihdon muutoksen järkevyys toimeksiantajayritykselle. Kaavioiden lähteenä käytetään siis arvioitua liikevoittoa tilikaudelta. Liikevoitosta on vähennetty kaikki poistot ja muut kulut, joita liiketoiminnan pyörittämisestä koituu. Alla olevasta taulukosta 2 selviää yleisimmät asiat,

jotka koskettavat yritystoimintaa. Taulukossa on listattu osakeyhtiön ja kommandiittiyhtiön ominaispiirteet, josta on helposti selvitettävissä vertailussa olevien yhtiömuotojen eroavaisuudet. Asiat on kerrottu tarkemmin aiemmin tässä työssä kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön perustamista käsittelevissä luvuissa.

	Kommandiittiyhtiö	Osakeyhtiö
Perustajien/osakkaiden määrä	Vähintään 1 vastuunalainen ja 1 äänetön yhtiömies	Yksi osakkeenomistaja (Hallituksessa varajäsen oltava)
Perustamisessa tarvittavat asiakirjat	Yhtiösopimus	perustamissopimus sekä yhtiöjärjestys
Pääoma	ei minimi vaatimuksia	minimi 2500 euroa
Perustajien/osakkaiden vastuu	Vastuunalainen yhtiömies tai miehet vastaavat yhdessä yhtiön veloista henkilökohtaisella omaisuudellaan. Äänettömän yhtiömiehen vastuu vain sijoitetun pääoman verran.	Osakkaiden vastuu pelkästään sijoitetun pääoman verran, ellei pankkilainalle ole vaadittu osakkaiden/perustajien henkilökohtaista takausta.
Varojen jakaminen	Yksityisöt, palkka sekä verottomat päivärahat, kilometrikorvaukset sekä verottajan hyväksymät muut edut.	Osinko, palkka, rahalaina, sekä verottomat päivärahat, kilometrikorvaukset sekä verottajan hyväksymät muut edut
Verovelvollisuus	Yhtiömuoto ei ole itsenäinen verovelvollinen. Vastuunalaiset yhtiömiehet maksavat henkilökohtaisena verotuksessa pääomaverotuksena sekä ansiotuloverotuksena.	Itsenäinen verovelvollinen. Yhteisövero vuonna 2018 20 prosenttia
Hallinto	Ei hallintoelimiä. Yhtiömuotoa koskee laaja sopimisen vapaus	Hallitus ja yhtiökokous. Yhtiökokous ei pakollinen, jos kaikki osakkeenomistajat yksimielisiä.
Nimenkirjoittamisoikeus	Vastuunalaiset yhtiömiehet yhdessä tai yksin.	Toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja. Yhtiöjärjestyksessä voidaan sopia myös muutakin.

Taulukko 2 Yhtiömuotojen ominaisuudet (Villa 2017)

Yllä olevasta taulukosta nähdään nopeasti vertailussa olevien yhtiömuotojen ominaispiirteet. Varsinaiset erot yhtiömuodoissa ovat yhtiössä vaadittavat hallintoelimet, varojen jakaminen, yhtiömiesten ja osakkaiden vastuut yhtiöstä ja yhtiönve-loista.

Kommandiittiyhtiö tarjoaa tutkimuksessa mukana olevalle yritykselle hyvän läh-tökohdan. Yritysmuoto on alun perin valittu, jotta yrityksen perustamisessa pääs-täisiin helposti ja nopeasti kiinni liiketoimintaan. Lisäksi yksi syy kommandiittiyh-tiön valinnalle oli se, että taloustiedot eivät ole julkisia. Yritys on perustettu vie-raalle paikkakunnalle, jolloin yrittäjällä on ollut halu perustaa yritys mahdollisim-man pienin kustannuksin. Liiketoiminnan alussa yrittäjä ei uskonut pääsevänsä kovinkaan suureen liikevaihtoon, jolloin yhtiömuodon verotuskaan ei ollut on-gelma. Kommandiittiyhtiön ehdottomia etuja ovat sopimisen vapaus, eli vas-tuunalainen yhtiömies voi itse tehdä päätökset tarvittaessa nopeastikin. Verohal-linnon ohjeessa kerrotaan, että kommandiittiyhtiöstä on mahdollista nostaa yksi-tyisottoja, milloin tahansa eikä erityisiä lakeja tai ohjeita ole asiasta säädetty, koska vastuunalainen yhtiömies on yhtiöstä henkilökohtaisesti vastuussa. Yksi-tyisotot verotetaan vastuunalaisen henkilökohtaisessa verotuksessa kerran vuo-nessa. Kommandiittiyhtiö sopii erityisen hyvin suhteellisen matalan liikevaihdon yritykselle, koska tällöin verotus pysyy kohtuullisena. (Verohallinto 2017a.)

Osakeyhtiön ehdottomia etuja ovat, ettei kukaan osakkeenomistajista ole henki-lökohtaisessa velkavastuussa yrityksen veloista ja päätöksistä, ellei esimerkiksi pankki ole vaatinut henkilökohtaista takausta yrityksen hakemalle lainalle. Osa-keyhtiötä verotetaan yhteisöverokannan mukaan. Yhteisöverokanta mahdollistaa yrityksen kehittämisen ja liikevaihdon kasvattamisen ilman, että verotus nousisi yrityksen liikevoiton kasvaessa. Osakeyhtiöstä on mahdollista saada erittäin ke-yyesti verotettua osinkoa, mikäli osingon määrä on yrityksen osakkeen mate-maattisesta arvosta enintään 8 prosenttia. Nettovarallisuuden kasvattaminen ja yrittäjän nostamien varojen minimointi tulisi olla etusijalla, jotta tulevaisuudessa päästäisiin mahdollisimman edulliseen henkilökohtaiseen verotukseen. (Verohal-linto 2017a.)

5.1 Yhtiömuodon muutos

Kommandiittiyhtiö voidaan muuttaa yksityiseksi osakeyhtiöksi niin, että yrityksen toiminta voi jatkua normaalisti, eikä muutoksesta synny ylimääräisiä veroja (Verohallinto 2016b). Yhtiömuodon muutoksessa tulee noudattaa muotovaatimuksia. Yhtiömuodon muuttaminen toteutetaan samalla tavalla kuin yhtiöjärjestyksen muuttaminen. Kommandiittiyhtiön kaikkien yhtiömiesten tulee olla yksimielisiä yhtiömuodon muutoksesta ja tukea päätöstä. (Villa 2013, 187 – 188.) Yhtiömiesten tulee hyväksyä osakeyhtiölain mukainen yhtiöjärjestys sekä kirjata tapahtuneesta asiakirja, mikä sisältää aiemmin hyväksytyn yhtiöjärjestyksen ja tulevien osakkaiden nimet, osakkeiden lukumäärät ja osoitteet (Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 8 luku 3 §). Mikäli yritykseen halutaan lisää osakkeenomistajia, on tämä mahdollista ennen tai jälkeen yhtiömuodon muutoksen. Yhtiömuodon muutoksen aikana ei voida yhtiömiesten tai osakkeenomistajien määrää muuttaa. Mikäli kommandiittiyhtiössä aiemmin mukana ollut yhtiömies ei halua jatkaa yrityksen toiminnassa mukana, on hänellä oikeus saada lunastus hallitsemastaan yhtiöosuudesta. (Villa 2013, 187 – 188.)

Yhtiöjärjestyksen tultua hyväksytyksi tulee kommandiittiyhtiön vastuunalaisten yhtiömiesten tehdä ilmoitus yhtiömuodon muutoksesta kaupparekisteriin yhdessä osakeyhtiölle valitun hallituksen kanssa. Kaupparekisteriin ilmoituksen on saavuttava viimeistään kolme kuukautta yhtiöjärjestyksen ja asiakirjan allekirjoittamisesta. Osakeyhtiö on virallinen yhtiömuoto heti kun ilmoitus on kirjattu kaupparekisteriin. Muutoksessa yrityksen Y-tunnus säilyy ja osakeyhtiön tultua voimaan poistuu aiemmin toiminnassa ollut kommandiittiyhtiö. (Laki avoimesta ja kommandiittiyhtiöstä 8 luku 4 §.) Tässä tapauksessa ilmoituksen tekee yksin toimeksiantajayrittäjä, koska muita vastuunalaisia yhtiömiehiä ei yrityksessä ole.

Yhtiömuodon muuttaminen osakeyhtiöksi ei poista kommandiittiyhtiön vastuunalaisten yhtiömiesten velkavastuusta yrityksen veloista, ellei velkoja suostu vapauttamaan yhtiömiehiä velkavastuusta. Äänetön yhtiömies siirtyy muutoksessa automaattisesti osakkeenomistajaksi. Yrityksen velkojille tulee antaa tiedoksianto yhtiömuodon muutoksesta yksityiseksi osakeyhtiöksi ja osakeyhtiön velkojen siirtymisen vastuunalaiselta yhtiömieheltä osakeyhtiölle. Velkojilla on kolme kuu-

kautta aikaa vastata kirjallisesti toimitettuun tiedoksiantoon. Tiedoksianto on toimitettava jokaiselle velkojalle erikseen. Mikäli velkoja ei vastusta velkojen siirtymistä osakeyhtiölle tai vastaa tiedoksiantoon kolmen kuukauden kuluessa, katsotaan velkojan hyväksyvän yhtiömuodon muutos osakeyhtiöksi ja samalla hyväksyvän velkojaa koskevien velkojen siirtyminen osakeyhtiön hallintaan. (Villa2013, 188.) Taulukossa 3 ilmenee tärkeimmät vaiheet yhtiömuodon muutoksessa.

Yrittäjän muistilista	
1	Yhtiömiesten yksimielinen päätös muutoksesta. Yhtiöjärjestys hyväksyttävä ja toiminnasta laadittava asiakirja, johon yhtiömiesten allekirjoitukset ja päivämäärät.
2	Varmistuttava pääoman riittävydestä. 2500 euroa minimipääoma osakeyhtiössä.
3	Perustamissopimuksen tekeminen ja allekirjoittaminen.
4	Hallituksen ja tilintarkastajan valinta.
5	3 kuukauden kuluessa ilmoitus kaupparekisteriin asiakirjan allekirjoittamisesta. Osakeyhtiö yhtiömuotona astuu voimaan, kun muutos kirjattu kaupparekisteriin.
6	Käsittelymaksu PRH:lle (Patentti- ja rekisterihallitus). Kirjallisena 380 euroa ja sähköisenä 330 euroa.
7	Kommandiittiyhtiön tilikausi päättyy kaupparekisterimerkintää edeltävänä päivänä. Päättyneestä tilikaudesta tehtävä tilinpäätös sekä veroilmoitus verohallinnolle.

Taulukko 3 Muistilista yhtiömuodon muutokseen

5.2 Tulokset

Yrityksen antamat taloudelliset tiedot perustuvat arvioon, koska yrityksellä ei ole vielä tilikausia takana. Yrityksen taloudelliset tiedot on arvioitu mahdollisimman realistiseksi, jotta yrittäjä voi luottaa opinnäytetyön tuloksiin. Yrityksen ensimmäisen vuoden tulos jää noin 35 000 euron tasolle ja yrityksen nettovarallisuus on arvioitu tilikauden päättyessä noin 20 000 euron arvoiseksi. Nettovarallisuus pitää sisällään erilaiset kalusto ja laitehankinnat. Yritystoiminnan ensimmäiset kuukaudet ovat pääasiassa menneet yrittäjän mukaan yrityksen mainonnan järjestämisessä ja käytännön asioiden hoidossa, jolloin laskutettavaa työtä ei ole ollut niin paljon. Yrittäjä on yhdessä tilitoimiston kanssa arvioinut seuraavien vuosien liiketoiminnan tuloksen nousevan 35 000 eurosta noin 55 000 – 60 000 euron tasolle. Työssä ei julkaista tarkkoja taloudellisia lukuja tai arvioita, jotta yrityksen kilpailijat eivät pääse käsiksi yrityssalaisuuksiin luokiteltaviin taloudellisiin tietoihin. Laskuissa on noudatettu verottajan antamia ohjeita. Yrittäjän veroprosentit on arvioitu verohallinnon veroprosenttilaskurilla yrittäjän henkilökohtaisten tietojen mukaan (Verohallinto 2018).

Laskuissa on pyritty laskemaan mahdollisimman tarkasti verokuormat niin kommandiittiyhtiönä kuin osakeyhtiönäkin. Tuloksista on laskettu eri yhtiömuotojen kokonaisveroasteet niin euromääräisinä kuin prosentteina. Kokonaisveroaste pitää sisällään niin yrityksen kuin yrittäjän verotuksen. Kommandiittiyhtiössä on huomioitu kokonaisverorasituksena ansiotuloverotus sekä pääomatuloverotus. Osakeyhtiössä kokonaisverorasituksena on huomioitu osakeyhtiön yhteisövero- tus sekä yrittäjän palkkatulonverotus kuin osingosta maksettava pääomatulove- rotus. Osakeyhtiössä yrittäjän nostaa kevyesti verotettua osinkoa maksimimää- rän eli 8 prosenttia yrityksen ulkona olevien osakkeiden matemaattisesta arvosta. Yrittäjä ei nosta muuta kuin kevyesti verotettua osinkoa.

Laskujen avulla voidaan arvioida lisäksi yrityksen nettovarallisuuden kasvua sekä yrityksen liiketuloksen kehitystä. Aikajanana kaavioissa on käytetty kahdeksaa vuotta, jotta kaavioista pystytään arvioimaan pidemmän aikavälin muutoksia ja mahdollisen yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä. Tuloksista käy hyvin ilmi, että yrityksen verorasitus on lähestulkoon sama osakeyhtiöllä kuin kommandiittiyhti- öllä ensimmäisenä vuotena, koska yrityksen tulos on jäänyt noin 35 000 euron

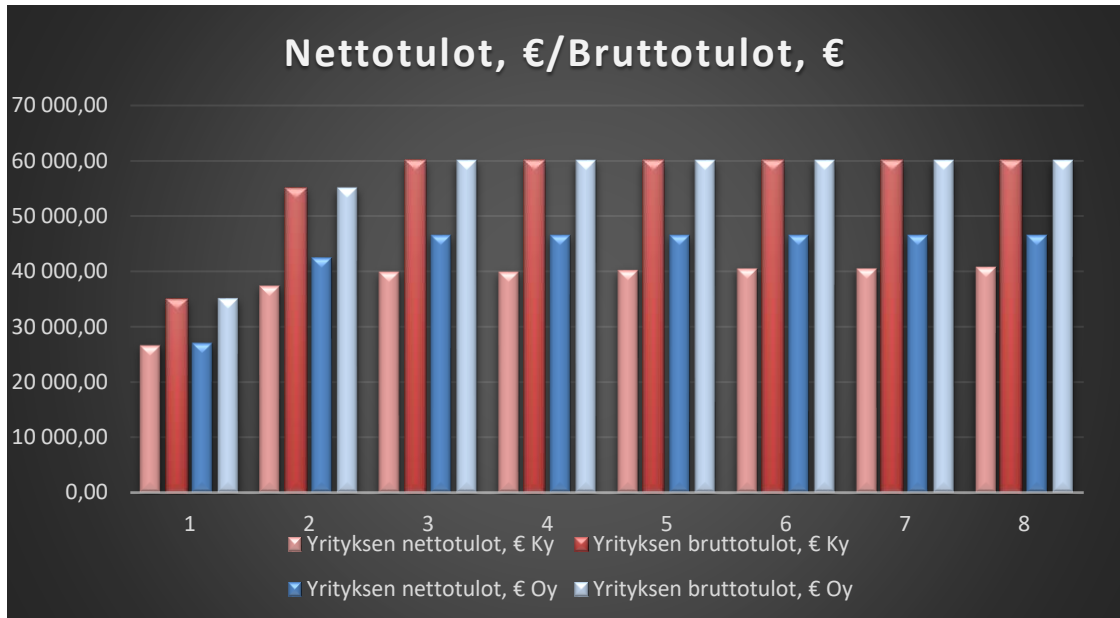
tasolle. Kokonaisverorasituksesta puhutaan noin 500 euron erosta osakeyhtiön hyväksi.

Yrityksen verotus kasvaa kuitenkin jo seuraavana vuonna huomattavasti, jos yhtiömuotona pidetään kommandiittiyhtiötä. Kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön verotuksellinen ero prosentteina on 8,9 prosenttia, jolloin puhutaan noin 5000 euron erosta vuositasolla. Kommandiittiyhtiön verotus nousee huomattavan korkeaksi ansiotuloverotuksen progressiivisuuden takia, lisäksi yrittäjää verotetaan pääomatuloverotuksen mukaisesti pääomatulo-osuudesta. Osakeyhtiötä verotetaan yhteisöverotuksella. Lisäksi yrittäjää verotetaan osakeyhtiöstä saadusta palkkatulosta ja osingosta. Osakeyhtiöstä yrittäjän on arvioitu nostavan pelkästään kevyesti verotettua osinkoa, joka on maksimissaan 8 prosenttia osakkeen maattisesta arvosta (Verohallinto 2017b).

Yrittäjä nostaa osakeyhtiöstä 40 000 euroa palkkaa, joka vastaa kommandiittiyhtiöstä nostettavia yksityisottoja. Kevyesti verotettu osinko on yrittäjälle palkkatulon lisäksi tulevaa tuloa, jota ei vähennetä palkkatuloista. Tämän johdosta yrittäjä saa enemmän verotettavaa tuloa seuraavien vuosien aikana osakeyhtiömuodossa. Kevyesti verotetun osingon määrä vaihtelee aikajanalla 2160 eurosta 5424 euroon. Tämä vääristää hieman laskuja, koska verotettavan tulon määrä kasvaa, mutta toisaalta kevyesti verotetun osingon määrän kasvu taas pienentää kokonaisverorasitusta. Osakeyhtiö muodossa yrittäjälle jaetaan enemmän yhtiön varoja.

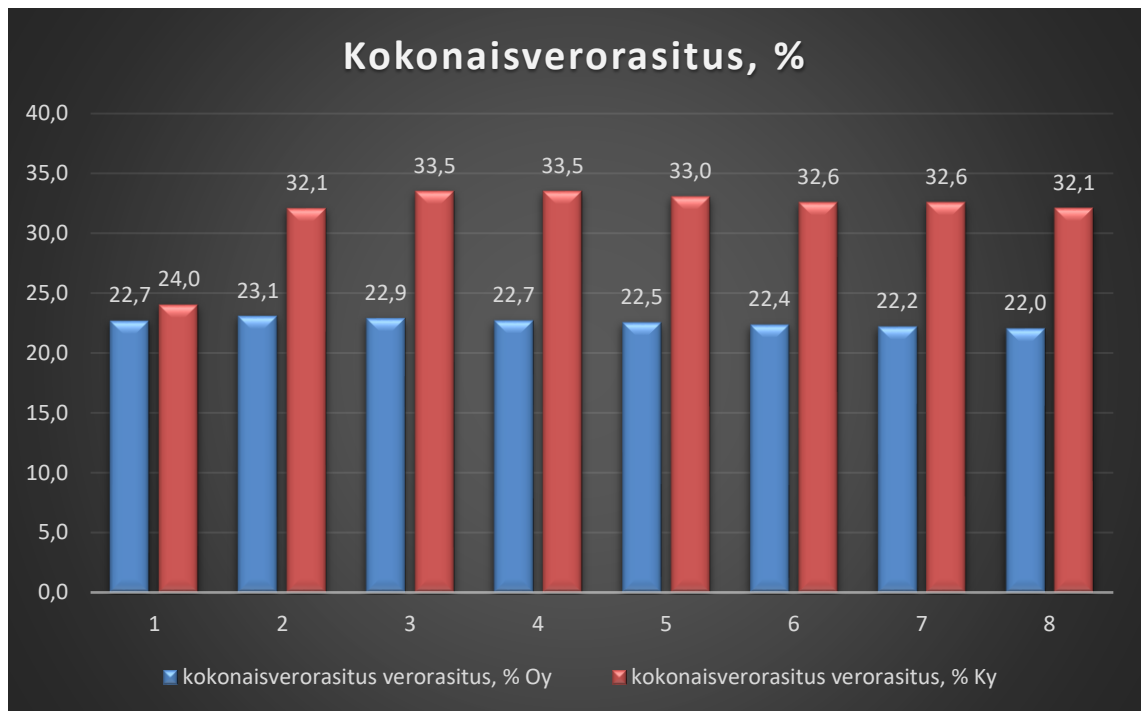
Laskuissa kaikki luvut ovat samanlaisia, jotta vertailu yhtiömuotojen välillä olisi mahdollisimman realistinen ja antaisi oikean kuvan yhtiömuodon muutoksen suunnittelusta. Alla olevasta kuvasta (Kuva 2) selviää yrityksen arvioidut brutto ja nettotulot kahdeksan vuoden aikajanalla. Kuvasta selviää helposti, kuinka nettotulot kasvavat ja kehittyvät vuosien kuluessa. Ensimmäisenä vuotena nettotulot molemmilla yhtiömuodoilla ovat lähestulkoon samat, johtuen yrityksen pienestä liikevoitosta. Seuraavien vuosien verotettavan tuloksen kasvu lisää kommandiittiyhtiön ansiotuloverotuksen progressiivisuutta, joka lisää verotuksellisen eron kasvua. Kommandiittiyhtiössä yrityksen nettovarallisuus ei juurikaan kasva kyseisellä kahdeksan vuoden aikajanalla johtuen suurista yksityisotoista. Ensimmäisen neljän vuoden aikana yrityksen kassa jää miinukselle, joka tiputtaa yrityksen

nettovarallisuutta. Nettovarallisuuden pieneminen pudottaa yritykseen sovellettavaa pääomatuloverotuksen määrää. Yrityksen kokonaisverorasitus prosentteina tuo esille hyvin sen millaisista eroista puhutaan.

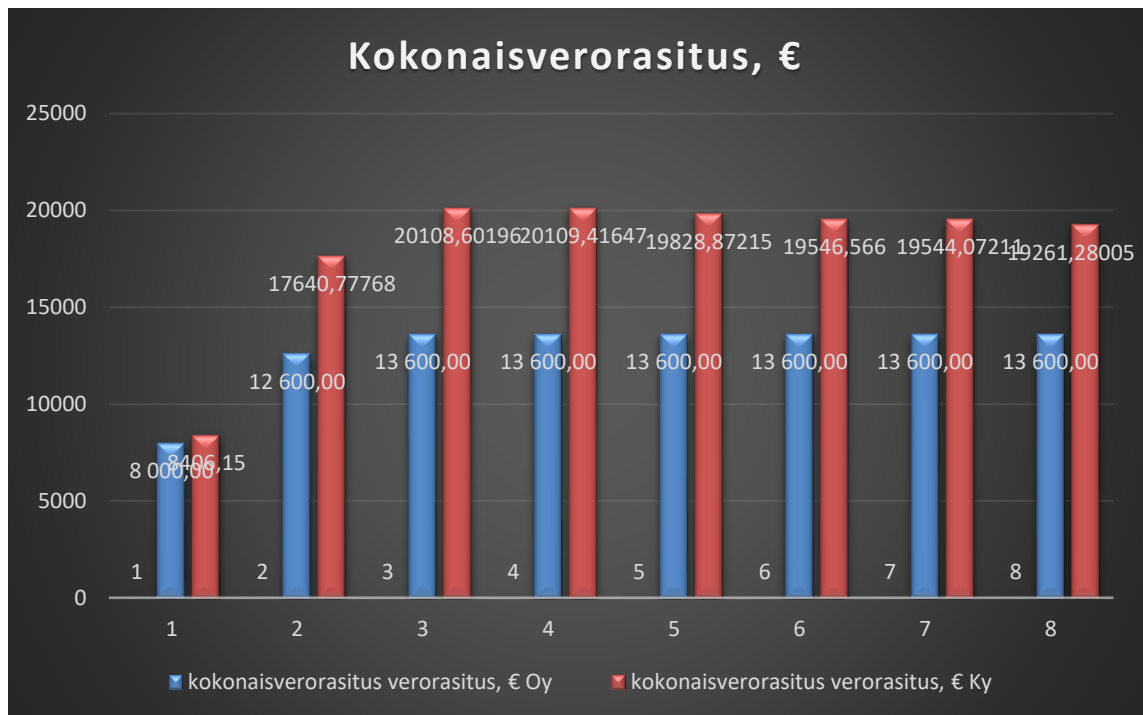
Kuva 2 Nettotulot, € / Bruttotulot, €

Alla olevasta kuvasta (kuva 3) selviää, että ensimmäisen vuoden osalta ero ei ole kovinkaan merkittävä. Seuraavien vuosien aikana ero kuitenkin kasvaa voimakkaasti, johtuen lähinnä kommandiittiyhtiön ansiotuloverotuksen progressiivisuudesta. Osakeyhtiön verokuormaa pienentää entisestään kevyesti verotetun osingon alhainen veronmäärä. Kaaviosta voidaan arvioida, että verotuksellisesti säästö on huomattavaa jo heti seuraavan liiketoiminta vuoden aikana.

Kuva 3 Kokonaisverorasitus, %

Kuvasta (4) selviää yrityksen kokonaisverorasitus euroissa. Osakeyhtiön osalta voidaan huomata, että kolmannelta vuodelta eteenpäin verotus pysyy samana. Verotus pysyy samana, mikäli verolainsäädäntöä ei muuteta. Yrittäjän on kuitenkin huomioitava aina poliittinen riski, joka liittyy lainsäädännön ja asetusten muutoksiin. Kommandiittiyhtiön verotus pienenee aavistuksen vuosittain neljännessä vuodesta alkaen. Tämä johtuu siitä, että yritys onnistuu kasvattamaan nettovarallisuuttaan, jolloin pääomaverotuksen osuus kasvaa. Pääomaverotus on tässä tapauksessa 30 prosenttia kun ansiotuloverotus progressiivisuudesta johtuen on 32 – 33 prosentin välillä. Tästä johtuen pääomatuloverotuksella pystytään laskemaan hieman kokonaisverorasitusta, joskaan ei kuitenkaan huomattavasti.

Kuva 4 Kokonaisverorasitus, €

On otettava huomioon, että laskelmat perustuvat tämän hetken lainsäädäntöön ja verottajan antamiin ohjeisiin. Tämä työ ei välttämättä ole käyttökelpoinen muutamien vuosien päästä, mikäli verolainsäädännössä tai lainsäädännössä tapahtuu muutoksia. Näiden laskelmien ansiosta yrittäjä saa kuitenkin kuvan tulevien vuosien tilanteesta ja pystyy suunnittelemaan mahdollista yhtiömuodon muutoksen järkevyyttä.

6 Tulosten analysointi

Opinnäytetyössä käytetään induktiivista sisällönanalyysiä, jonka avulla kirjallisuudesta ja haastatteluista pyritään löytämään oleellisin tieto. Induktiivinen menetelmä on aineistolähtöinen. Eri aineistot asetetaan tekstimuotoon ja näistä aineistoista pyritään löytämään samoja tai samaa tarkoittavia asioita, jonka jälkeen löydetty tieto pyritään koostamaan yhdeksi kokonaisuudeksi. (Kananen 2014.)

Opinnäytetyölle ominaista on tutkimuksen luotettavuuden arviointi. Laadullisessa tutkimuksessa tyypillistä on, että tutkimuksen luotettavuus perustuu tutkimuksen tekijän arvioon sekä esitetyn näytön varaan. Yleisimmin käytetyt luotettavuusmitarit laadullisessa tutkimuksessa ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tulosten pysyvyyttä eli mikäli työ tehtäisiin uudelleen, saataisiin

työstä samat tulokset kuin aiemminkin. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että opinäytetyön tutkimus vastaa asetettuja tutkimuskysymyksiä eli työssä tutkitaan oikeita asioita. (Kananen 2014, 146-147.)

6.1 Mitä hyötyjä muutoksesta seuraa

Yhtiömuodon muutos osakeyhtiöksi on järkevää laskelmien perusteella. Laskelmien perusteella yrittäjä säästää toisesta toimintavuodesta lähtien 5000 – 6400 euroa vuosittain, kun yhtiömuotona on osakeyhtiö. Laskelmien perusteella yrittäjä nostaa itselleen enemmän varoja yrityksestä, mikäli yhtiömuotona on osakeyhtiö. Osakeyhtiöstä voidaan nostaa kevyesti verotettua osinkoa 8 prosenttia ulkona olevien osakkaiden matemaattisesta arvosta. Yrityksestä nostettavaa palkkaa voidaan pienentää sitä mukaa, mitä korkeammaksi kevyesti verotetun osingon määrä kasvaa ja näin pystytään vähentämään verorasitusta entisestään.

Yhtiömuodon muutokseen liittyy myös juridisia etuja. Osakeyhtiön ollessa itsenäinen oikeushenkilö on osakeyhtiö itsenäisesti velkavastuussa yhtiön tekemistä sopimuksista. On kuitenkin huomioitava, että usein pienen osakeyhtiön omistajan täytyy tehdä takaukset esimerkiksi pankkia varten henkilökohtaisesti, jolloin henkilökohtaisesta velkavastuusta ei päästä eroon edes yhtiömuodon muutoksella. Osakeyhtiön tulee kasvattaa omaa nettovarallisuuttaan, jotta pankit pitävät osakeyhtiötä tarpeeksi vakavaraisena. Tulevaisuudessa liiketoiminnan kasvaessa yrityksen nettovarallisuus suurenee ja näin ollen on mahdollista, että pankit eivät vaadi enää omistajan henkilökohtaista takausta. Yrityksen nettovarallisuutta on myös mahdollista kasvattaa jo aikaisemmin, jos yrittäjä on valmis pudottamaan vuosittain itselleen maksamaansa palkkaa. Palkan pudottaminen kasvattaa yrityksen verotettavan tuloksen verorasitusta, mutta toisaalta pienentää yrittäjän maksamaa henkilökohtaista veroa. Nettovarallisuuden kasvaessa yrittäjä voi nostaa itselleen enemmän kevyesti verotettua osinkoa, jolloin henkilökohtainen verotus pienenee huomattavasti.

Kommandiittiyhtiönä tehdyt velkasitoumukset sekä muut sopimukset ovat kuitenkin osakeyhtiömuodosta riippumatta edelleen voimassa, ellei aikaisemmin mainitsemiani kuulutuksia ole velkojen puolelta hyväksytty. Osakeyhtiö yritysmuo-

tona mahdollistaa laajat poistot. Osakeyhtiöön yhtiömuotona suhtaudutaan paremmin kuin kommandiittiyhtiöön, vaikka kommandiittiyhtiö on velkojan kannalta turvallisempi vaihtoehto. (Villa 2013.)

6.2 Mitä haittoja muutoksesta seuraa

Yhtiömuodon muutos osakeyhtiöksi tekee yrityksen toiminnasta aavistuksen jäykemmän. Yrityksen pitää muodostaa itselleen hallitus ja yrityksen toiminta on määrämuotoista. Osakeyhtiössä ei ole sopimisenvapautta vaan kaikista kokouksista ja päätöksistä on tehtävät viralliset ja päivätyt asiakirjat. (Ossa & Villa 2017.) Yritysmuodon muutos on aikaa vievää, mutta työn ohessa syntynyt muistilista yrittäjälle selventää ja nopeuttaa yritysmuodon muutosta. Yrittäjän apuna toimii lisäksi asiantunteva tilitoimisto, joka pystyy hoitamaan yhtiömuodon muutoksen kätevästi.

6.3 Yhtiömuodon muutoksen järkevyys CASE-yrityksessä

Tuloksista käy hyvin selville osakeyhtiön maltillisempi verotus, joka johtuu pitkälti matalammasta yhteisöveroprosentista (Verohallinto 2017b). Ensimmäisen vuoden aikana verotuksessa ei nähdä suuria eroja, johtuen matalasta liikevoitosta. Kuitenkin jo seuraavana vuonna verotuksellinen ero kasvaa huomattavan suu- reksi. Kommandiittiyhtiössä nettovarallisuus pysyy lähes samana ensimmäisten neljän vuoden aikana, johtuen pitkälti isoista yksityisotoista. Tämän jälkeen yri- tyksen nettovarallisuus alkaa kasvamaan ja tämä puolestaan pienentää ansiotu- loverotusta ja suurentaa pääomatuloverotusta. Pääomatulojen pysyessä alle 30 000 euron on verotus maltillisempaa. Verotus on tällöin 30 prosenttia (Vero- hallinto 2017b).

Laskujen perusteella yhtiömuodon muutos on suositeltavaa, mikäli arvioidut liike- voitot pitävät paikkansa seuraaville vuosille. Mikäli arvioidut liikevoitot ovat ala- kanttiin arvioitu, niin yhtiömuodon muutos on huomattavasti järkevämpää. Yhtiö- muodon muutos on järkevää myös juridisesta näkökulmasta. Osakeyhtiö toimii itsenäisenä oikeushenkilönä ja vastaa näin omasta toiminnasta. Osakeyhtiö yh- tiömuotona herättää myös luottamusta (Villa 2013). Osakeyhtiö mahdollistaa pa- remmat näkymät tulevaisuuteen ja yritystoimintaa on mahdollista myös kehittää

pienellä riskillä. Osakeyhtiö yhtiömuotona mahdollistaa myös työntekijöiden sitouttamisen yritykseen. Keinoja työntekijöiden sitouttamiseen on esimerkiksi tarjota erilaisia bonuksia tai mahdollisesti työntekijälle voi antaa tietyn osan yrityksen osakkeista, jolloin työntekijä pääsee suoraan nauttimaan yrityksen menestyksestä osinkojen avulla. Osakkaiden antaminen työntekijälle täytyy kuitenkin selkeästi sopia niin, että osakkeet ovat työntekijän hallussa vain sen ajan, kun työntekijä on työsuhteessa osakeyhtiöön.

7 Pohdinta

Opinnäytetyötä tehdessäni olen tutustunut hyvin laajasti yhtiöoikeuteen ja verolainsäädäntöön. Olen tutustunut myös laajasti yrityksen taloushallintoon. Opinnäytetyön aihepiiristä oli valtavasti tietoa ja kirjallisuutta. Sain ohjaavalta opettajalta hyviä vinkkejä aihepiiriin kirjoihin, joita hyödynsin työssäni. Olen seurannut toimeksiantaja yrittäjän elämää lähipiiristä aina yrityksen suunnitteluvaiheesta tähän hetkeen asti. Tiesin jo kohtalaisen tarkasti aloittaessani opinnäytetyötä yrityksen tilanteen ja yrityksen suunnitelmat tulevaisuuteen. Tapasin ohjaavaa opettajaa muutamia kertoja kasvotusten opinnäytetyöprosessin aikana sekä sähköpostin välityksellä muutamia kertoja. Opinnäytetyön tekeminen oli itselleni selkeää ja johdonmukaista. Olen tehnyt aiemmassa koulutuksessani laajan opinnäytetyön, joka oli myös toteutettu laadullisella tutkimusmenetelmällä. Uskon, että tästä oli itselleni paljon etua ja pystyin suoriutumaan tehtävästä hyvin. Laadullinen tutkimusmenetelmä sopi puolistrukturoidun teemahaastattelun kanssa hyvin opinnäytetyön tiedonkeruun ja tiedonanalysoinnin tekemiseen.

Työssä toteutin teemahaastattelun yrittäjälle, jotta pystyin arvioimaan yrittäjän ajatuksia tulevasta työstäni. Teemahaastattelun avulla olen ohjannut työn painopistealueita niin, että yrittäjä saisi mahdollisimman paljon hyötyä työstäni. Olen käsitellyt työssäni johdanto-osiossa perustietoja yrityksestä sekä yrittäjästä ja tutkimusmenetelmästä. Työn alkuvaihe koostuu tietoperustan kokoamisesta niin, että lukijalle selviää mistä työssä puhutaan. Tietoperustassa kerrotaan perusasioita kommandiittiyhtiöstä sekä osakeyhtiöstä. Käyn tietoperustan aikana läpi, kuinka vertailtavat yhtiömuodot perustetaan ja millainen on näiden yritysmuotojen

verotuksellinen asema sekä lisäksi arvioin alkuvaiheessa yrityksen vahvuuksia ja heikkouksia.

Olen vieraillut opinnäytetyön tekemisen aikana muutaman kerran yrityksen kotipaikkakunnalla. Olemme vierailuiden yhteydessä käyneet läpi suunnitelmaani työstä ja siitä mitä työssäni aioin tutkia. Yrittäjältä olen saanut teemahaastattelun lisäksi paljon ideoita, joita voisi tutkia. Olen joutunut kuitenkin pysymään tiukasti valitsemassani aiheessa, jotta saisin mahdollisimman tarkan kuvan juuri tästä aihealueesta. Tietoperustan kirjoittamisen aikana selvitin jatkuvasti kyseessä olevan yrityksen taloudellisia tietoja, jossa erittäin suurena apuna toimi toimeksiantajayrityksen yrittäjä. Toimimme yhteistyössä yrityksen tilitoimiston kanssa, josta saimme yrittäjän kanssa hankittua tietoa välillä hyvinkin nopealla aikataululla.

7.1 Tutkimustulokset

Yrityksen laskelmat olen tehnyt Microsoft Office -paketin Excel-ohjelmalla. Laskelmien tekeminen vaatii paljon aikaa ja monien eri asioiden selvittelyä. Alkuvaiheessa oli hyvin hankalaa hahmottaa, mitä kaikkea laskelmiin täytyy kuulua. Useiden viikkojen aikana alkoi hahmottua, mitä tietoja työssä tarvitsen ja näin alkoi muodostua selkeä kuva työn toteutuksesta. Tein laskelmat niin kommandiittiyhtiöstä kuin osakeyhtiöstäkin. Laskelmat on tehty samoilla luvuilla, jolloin vertailu on mahdollista. Osakeyhtiöstä nostetaan laskemien mukaan enemmän varoja ulos, koska en lähtenyt vähentämään kevyesti verotetun osingon määrää yrityksen maksamasta palkkatulosta. Tämä hieman vääristää vertailua, mutta ei vaikuta nähdäkseni ratkaisevasti tuloksiin. Laskelmista on koostettu pylväsdia grammikaaviot, joita silmäilemällä voi nopeasti havaita yritysmuotojen verorasi tuksen.

Tutkimuksen reliabiliteetti vastaa tämän hetken lainsäädäntöä ja tutkimuksen materiaali on kerätty virallisista lähteistä. Työssä on noudatettu kaikkia asetettuja sääntöjä ja laskut on toteutettu verottajan antamien ohjeiden mukaisesti. Työssä käytettävät tulokset ja niihin perustuvat laskutoimitukset on tarkistettu yhteistyössä opettajan kanssa. Tutkimus vastaa asetettuja tutkimuskysymyksiä ja opinnäytetyö on tuottanut vastaukset asetettuihin kysymyksiin. Tältä osin tutkimuksen validiteetti on kunnossa.

Opinnäytetyön tulokset vastasivat hyvin asettamaani tutkimuskysymykseen, jossa pohdittiin missä vaiheessa kannattaa yritysmuoto muuttaa verotuksellisesta näkökulmasta. Tulokset olivat huomattavasti selkeämmät mitä olin etukäteen arvioinut. Pelkästään laskelmat tukivat yhtiömuodon muutosta todella voimakkaasti, vaikka olin työn alkuvaiheessa ajatellut, että suurimman tuen yhtiömuodon muutokselle saan juridisista näkökulmista. Näin selkeä verotuksellinen ero olisi jo syy muuttaa yhtiömuotoa, joten juridiset edut tukivat vielä tätä päätöstä. Työn tuottamat tulokset yllättivät niin työn tekijän kuin toimeksiantajayrittäjänkin. Työstä saadut laskelmat saivat minut pohtimaan, kuinka suuria kommandiittiyhtiöitä kannattaa pyörittää Suomessa. Onko näillä suurilla kommandiittiyhtiöillä mahdollisesti jotakin sellaista tietoa, jota en ole osannut ajatella työssäni.

7.2 Hyödynnettävyys

Työn toteuttaminen sujui mielestäni hyvin ja pysyin aikaisemmin määritellyssä aihealueessa varsin tarkasti. Olin rajannut tutkimuskysymykset kahteen kysymykseen, jotta aihealue ei karkaisi mahdottomasti. Laskelmat toteutin yhtiön vuosittaista tulosta arvioimalla. Kun otetaan huomioon verosuunnittelu, niin verosuunnittelussa suurin osa säästöistä tehdään jo tilikauden aikana ja kaikkien näiden toimintojen jälkeen syntyy vasta liiketoiminnan verotettava tulos. Työssäni olen siis arvioinut vain sitä, onko yhtiömuodon muutos järkevää, kun katsotaan yrityksen verotusta ja juridisia seikkoja.

Toimeksiantajayritys on saanut työstäni apua yhtiömuodon muutoksen suunnitteluun. Opinnäytetyöstä saadut tulokset ovat tukeneet yrittäjän ja allekirjoittaneen mielikuvaa yritysmuodon muutoksen järkevyydestä. Toimeksiantajayrittäjä hyödyntää opinnäytetyötä toimeksiantajayrityksen yhtiömuodon muutoksessa. Opinnäytetyö soveltuu myös muiden alojen yrittäjille, joiden vuosittainen liike-tulos liikkuu samoissa kokoluokissa kuin toimeksiantajayrityksen vuosittainen tulos. Työ ei välttämättä ole hyödynnettävissä enää muutaman vuoden kuluttua, mikäli eduskunta ja hallitus muuttaa lainsäädäntöä.

7.3 Kehittämiskohteet ja jatkotutkimusaiheet

Olisin voinut perehtyä työssäni jo tilikauden aikaisiin verosuunnittelu asioihin, jolloin yrittäjä olisi saanut enemmän arvoa työstäni. Tämä olisi toki laajentanut aihealuetta niin paljon, että työ olisi venynyt ehkä jo liian pitkäksi, eikä olisi vastannut enää opinnäytetyön tarkoitusta. Työssä olisin voinut perehtyä tarkemmin taloushallinnon asioihin ja tuoda enemmän kaavioita esimerkiksi yrityksen eri tilikausien liikevaihdon koosta. Tätä olisi toki vaikeuttanut se tosiseikka, että työ perustuu arvioituihin summiin ja määriin, jolloin ei olisi voitu nojata toteutuneisiin arvoihin.

Jatkotutkimusaiheeksi maisterivaiheen pro gradu -tutkielmaksi sopisi hyvin työ, jossa arvioidaan jo tilikauden aikaiset verosuunnitteluasiat sekä pohditaan, kuinka asiat tulisi järjestää, jotta päästään mahdollisimman tehokkaaseen verotukselliseen asemaan. Tilikauden aikaiset verosuunnitteluasiat voisivat sopia myös hyvin laskentatoimen opinnäytetyöksi, jossa pystyttäisiin hyödyntämään tekemääni opinnäytetyötä lopputuloksien tekemiseksi. Lisäksi jatkotutkimusaiheena voisi olla myös tietyn alueen kilpailutilanteen selvittäminen ja tutkittavan yrityksen vertailu kilpaileviin yrityksiin taloudellisiin tietoihin nojaten. Tutkimusongelmaksi voisi syntyä kilpailevien yritysten taloudellisten tietojen hankinta, mikäli kyseessä olisi myös henkilöyhtiöitä. Lisäksi yksi mielenkiintoinen työ voisi liittyä suurten kommandiittiyhtiöiden järkevyyteen Suomessa. Suomessa on suuria kommandiittiyhtiöitä, kuten Lidl ja monia muitakin yhtiöitä. Olisi mielenkiintoista tietää, mikä on näiden suurten yritysten salaisuus sille, että kommandiittiyhtiö yhtiömuotona on näille yrityksille järkevämpää kuin osakeyhtiö.

Kuvat

Kuva 1. Kommandiittiyhtiön verotuksen periaate, s.15

Kuva 2. Nettotulot, € / Bruttotulot, €, s.30

Kuva 3. Kokonaisverorasitus, %, s.31

Kuva 4. Kokonaisverorasitus, €, s.32

Taulukot

Taulukko 1. Yrityksen verotettava tulo, s.19

Taulukko 2. Yhtiömuotojen ominaisuudet, s.25

Taulukko 3. Muistilista yhtiömuodon muutokseen, s.28

Lähteet

Alasuutari, P. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Riika: Inprint.

Jormakka, J. Koivusalo, K. Lappalainen, J. & Niskanen, M. 2015. Laskentatoimi. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä – Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Juvenes Print .

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558

Leppiniemi, J. & Walden, R. 2014. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Helsinki: Talentum.

Osaakeyhtiölaki 21.7.2006/624

Ossa, J. & Villa, S. 2017. Henkilöyhtiöt ja verotus. Liettua: BALTO print.

Patentti- ja rekisterihallitus 2018. Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html>. Luettu 12.03.2018.

Patentti- ja rekisterihallitus 2018a. Osaakeyhtiön perustamisilmoitus. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osaakeyhtio/perustaminen.html>. Luettu 12.03.2018.

Tuloverolaki 30.12.1992/1535

Villa, S. 2013. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiöt. Helsinki: Talentum.

Verohallinto 2013. Osinkotulot – Osingonjakopäätöksen peruuttaminen. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/kannanotot/47649/osinkotulot__osingonjakopaatoksen_puu/. Luettu 05.03.2018.

Verohallinto 2014a. Tulon ja menon jaksottaminen henkilöverotuksessa.. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49031/tulon_ja_mennon_jaksottaminen_henkilover/. Luettu 05.03.2018.

Verohallinto 2014b. Osinkotulojen verotus – Saajana omistajayrittäjä. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48741/osinkotulojen_verotus__saajana_omistaja/. Luettu 07.03.2018.

Verohallinto 2016a. Elinkeinoyhtymän osakkaan matkakulut. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48593/elinkeinoyhtymän_osakkaan_matkakulu/. Luettu 10.3.2018.

Verohallinto 2016b. Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48395/toimintamuodon_muutos_osakeyhtioks2/. Luettu 10.03.2018.

Verohallinto 2016c. Peitelty osinko. Luettu 10.03.2018. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48147/peitelty_osink2/. Luettu 11.03.2018.

Verohallinto 2017a. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotuksellisen tulon jakaminen. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/kannanotot/51145/avoi-men-yhti%C3%B6n-ja-kommandiittiyhti%C3%B6n-verotuksellisen-tulon-jakaminen/>. Luettu 10.03.2018a.

Verohallinto 2017b. Osinkotulojen verotus. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus/>. Luettu 10.03.2018.

Verohallinto 2018a. Veroprosenttilaskuri 2018. <https://pro-sentti.vero.fi/VPL2018/Sivut/AloitUS.aspx?kieli=fi-FI>. Luettu 07.03.2018.

Verohallinto 2018b. Työpanokseen perustuvan osingon ja ylijäämän verotus. Luettu <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47804/tyopanokseen-perustuvan-osingon-ja-ylijaaaman-verotus/>. Luettu 10.03.2018.

Liite 1. Muistilista yhtiömuodon muutokseen.

Yrittäjän muistilista	
1	Yhtiömiesten yksimielinen päätös muutoksesta. Yhtiöjärjestys hyväksyttävä ja toiminnasta laadittava asiakirja, johon yhtiömiesten allekirjoitukset ja päivämäärät.
2	Varmistuttava pääoman riittävydestä. 2500 euroa minimipääoma osakeyhtiössä.
3	Perustamissopimuksen tekeminen ja allekirjoittaminen.
4	Hallituksen ja tilintarkastajan valinta.
5	3 kuukauden kuluessa ilmoitus kaupparekisteriin asiakirjan allekirjoittamisesta. Osakeyhtiö yhtiömuotona astuu voimaan, kun muutos kirjattu kaupparekisteriin.
6	Käsittelymaksu <u>PRH:lle</u> (Patentti- ja rekisterihallitus). Kirjallisena 380 euroa ja sähköisenä 330 euroa.
7	Kommandiittiyhtiön tilikausi päättyy kaupparekisterimerkintää edeltävänä päivänä. Päättäneestä tilikaudesta tehtävä tilinpäätös sekä veroilmoitus verohallinnolle.

Taulukko 3 Muistilista yhtiömuodon muutokseen

Liite 2. Teemahaastattelu kysymykset.

Puolistrukturoidun teemahaastattelu kysymykset

1. Miten yritystoiminta on lähtenyt käyntiin?
2. Paljonko yrityksellä on tilikauden päättyessä nettovarallisuus ja tulos?
3. Mitä suunnitelmia teillä on yrityksen tulevaisuutta ajatellen?
4. Onko yrityksessä muita työntekijöitä itsesi lisäksi?
5. Onko tarkoitus hankkia työntekijöitä?
6. Kuinka monta työntekijää on tarkoitus palkata, jos palkkaat työntekijöitä?
7. Millainen kilpailutilanne alueellanne on?
8. Onko yritykselle syntynyt jo kanta-asiakkaita?
9. Millaista palautetta olet saanut yrittäjänä tai yrityksenä?
10. Koetko kommandiittiyhtiön hyvänä yhtiömuotona?
11. Mitkä ovat kommandiittiyhtiön edut yrittäjän näkökulmasta?
12. Oletko ajatellut muuttaa yhtiömuotoa osakeyhtiöksi?
13. Jos olet ajatellut muuttavasti yhtiömuotoa niin miksi?
14. Millaisia toiveita sinulla on opinnäytetyötä kohtaan?
15. Mitä aiheita haluat käsiteltävän opinnäytetyössäni?